

ZBERATEĽ[®] 2007

6

Ročník XIII.
Cena 55 Sk

ISSN 1335-8693

MESAČNÍK PRE ZBERATEĽOV • ODBORNÉ ČLÁNKY • INFORMÁCIE • INZERCIA

BZD

BRATISLAVSKÉ ZBERATEĽSKÉ DNI

08. – 09. 6. 2007

Firma ZBERATEĽ Vás pozýva do svojho stánku č. 2 v hale A-0

Bratislavský hrad na hárčeku v rôznych dobách a podobách

EUROPA
2007 – 100.
výročie
skautingu
(10 – 12)

Nová slovenská pamätná strieborná minca (8 – 9)

Z PONUKY FIRMY ZBERATEĽ

Príťažlivé
námety
aj
teritória
(40 – 41)

Tohtoročný námet
EUROPA – veľká
výzva pre
vydavateľov
známok

Strieborné denáre
z pokladu
Kolomana
a Štefana II.
z Hronského
Beňadiku
(13 –14)

Fenómén
futbalu
vrcholí
počas MS
(príloha)

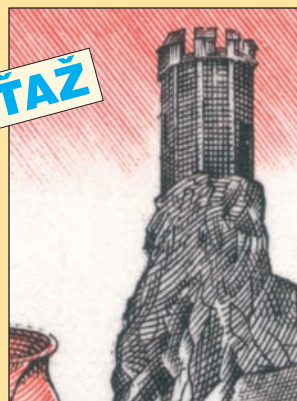

Huby na telefónnych kartách pokračujú (16 –18)

Aj ďalšie
zberateľské
odbory
majú svoje
vzácnosti
(28 –29)

SÚŤAŽ

Vážení čitatelia,

máj nám už zakýval spoza rohu, snád sme si trochu lásky nechali aj na ďalšie mesiace. Blížia sa Bratislavské zberateľské dni, vyzývajú nás aktívne prejavíť vzťah k zberateľstvu a želáme si pritom, aby boli ešte viac úspešné ako viani. Organizátor ich pripravil nám, zberateľom, aby sme si vychutnali neobyčajnú atmosféru ponuky a záujmu, aby sme využili príležitosť osobných stretnutí s priateľmi a známymi. Preto zoberme aj svoje deti, manželky, priateľky, zasväťme ich do čara predmetov nášho záujmu. Možno nás potom zoberú na milosť a budú mať väčšie pochopenie pre ušlachtilé trávenie voľného času.

Opäť nás potešili vaše ohlasy na niektoré príspevky, pomaly sa nám darí zaplňať biele miesta v poznaní skutočností súvisiach

K júnovému číslu Zberateľa

s obrazovými poštovými lístkami. A do rubriky Hlasy a ohlasy pripravujeme aj ďalšie vaše príspevky.

Na máj mnoho európskych poštových správ avizovalo vydanie emisie k vyhlásenému námetu – 100. výročie skautingu. Vzhľadom na zberateľsky obľúbený motív, súvisiaci aj s viacerými námetmi, táto emisia predstavovala veľkú výzvu pre vydavateľov poštových známok. Ako sa jej niektorí zhostili, vrátane nášho, môžete posúdiť a porovnávať už v tomto čísle.

Koncom mája, tesne pred Medzinárodným dňom detí vyšla známka Deťom – Janko Hraško. Mnohí zberatelia sa pýtajú, prečo vydavateľ označil túto známku ako výplatnú, keď bola vydaná pri príležitosti MDD. Nemožno ani predpokladať, že by bola potrebná jej dotlač, ako sa vo všeobecnosti chápe určenie výplatných známok. Veď aj udržiavanie tradícií prináša svoje pozitíva.

Čitateľský záujem trvá, preto v dnešnom čísle pokračujeme už piatou časťou nového seriálu o ďalších zberateľských odboroch. Tentokrát sa venujeme pivovým suvenírom. Aj toto zberateľstvo má svojich priaznivcov a je spojené s mnohými zaujímavosťami.

V 18. pokračovaní „školy“ od E. Minarovičovej sa prenášame už do stredovekého mincovníctva. Nadväzujúci príspevok J. Hunka približuje ich výrobu v stredovekých mincovniach. A prinášame aj informácie o našich novovydaných minciach.

M. Jobek v 110. MOT v spolupráci s P. Verdonom pridáva ďalšie huby na TK. D. Evinic píše o náhradných poštových sprievodkách a ich zrušení. J. Solava kukučkou pokračuje o operenchoch – spoločníkoch človeka. Prinášame aj viac drobných príspevkov, informujeme o poriadaných zberateľských stretnutiach, prinášame inzerciu, pohľady do časopisov a spravodajcov a ďalšiu pestrú ponuku.

Tešíme sa na vašu návštevu v našom stánku na BZD a všetkým čitateľom prajeme veľa pekných chvíľ so Zberateľom.

Vaša redakcia

ZBERATEĽ[®]

Ročník XIII. - 2007 • Číslo 6 • Cena 55 Sk

Z OBSAHU / CONTENTS / INHALTS

- **Novinky Slovenskej pošty** / New issues of Slovak Post / Neuheiten der Slovensche Post (3-5)
- **Z noviniek našich susedov** / Some new items of our neighbours / Aus Neuigkeiten unserer Nachbarn (10-12)
- **E. Minarovičová: Malá škola numizmatiky (18) – Stredoveké mincovníctvo** / Short course of numismatics – Medieval coinage / Grundschule der Numismatik – Münzerei in Mittelalter (13-15)
- **M. Jobek: Malé okienko telekartistu (110)** / Short column of a phonocard collector / Kurz über den Telephonkartten (16-18)
- **Skauting v Československu a v Slovenskej republike** / Scouting in Czechoslovakia and Slovak republic / Pfadfinder in Tschechoslowakei und Slovak republik (20-21)
- **D. Evinic: Zrušenie vnútroštátnych náhradných sprievodiek** / Cancellation of national subsidiary shipping labels / Aufheben Inländische Ersatzpaketzettel (24-25)
- **J. Hunka: Technika razby mincí v stredoveku** / Medieval coinage techniques / Münzprägetechnik in Mittelalter (26-27)
- **J. Solava: Operenci – spoločníci človeka – Kukučka obyčajná** / Birds – companions of people – Cuckoo / Vögel – Gesellschafter des Menschen – Kuckuck (22)
- **Red.: Predstavujeme ďalšie zberateľské odbory – Pivové suveníry** / Introduction to further collectors' interests – Beer souvenirs / Über weitere Sammlungsfäche – Biersuveniere (28-29)

ZBERATEĽ[®]

Mesačník pre filatelistov, numizmatikov, filokartistov, zberateľov telefónnych kariet a iných predmetov zberateľského záujmu

■ **Vydavateľ:** Anton Kulhánek ml., Bratislava. Registračné číslo časopisu: MK 1188 / 95 zo dňa 1. 2. 1995 | ISSN 1335-8693

■ **Adresa redakcie:** ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 02/2070 2674, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk.

■ **Redakčná rada:** RNDr. Milan Antala, dr. Ondrej Földes, Ing. Marian Jobek, Ing. Miroslav Gerec, PhDr. Elena Minarovičová (predsedníčka), Mgr. Antónia Paulinyová, RNDr. Michal Zika a dr. Severín Zrubec (čestný predseda).

■ **Redakcia:** Ing. Peter Malík, Ph.D. - šéfredaktor, Anton Kulhánek - člen redakcie, Martina Đurkáčová - grafická úprava, RNDr. Milan Antala - jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška - preklad do angličtiny.

■ **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok 55 Sk. Pri odbere 11 ks a viac vydavateľ poskytuje 20% zľavu. Celoročné predplatné na rok 2007 (vrátane poštovného): Pre abonentov zo Slovenskej republiky 550 Sk, pre abonentov z Českej republiky 982 Sk (785 Kč), pre abonentov z ostatnej Európy 1165 Sk (32 €), pre abonentov zo zámorských krajín 1490 Sk (53 USD).

■ Zasielanie príspevkov a inzerátov: Články napísané strojom, na počítači (PC formát WORD) zasielané elektronickou poštou, na CD, prinesené v USB kľúči alebo čitateľne napísané ručne. Obrazové podklady na ilustráciu formou zapožičania originálov na základe dohody, elektronickou cestou naskenovaných obrázkov (formát BMP, JPG alebo TIF, min. 300 dpi) alebo zaslaním kvalitnej reprodukcie.

Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s ktorých obsahom sa nestotožňuje. Nevýžiadané rukopisy redakcia nevracia.

■ **Tlač:** Tlačiareň KOMPRINT, Borinská 8, 841 03 Bratislava 47, ☎ 02/6446 2403, fax: 02/6446 2404, e-mail: komprint@mail.eurotel.sk, www.komprint.com

■ Číslo 6/2007:

Redakčné uzavierka	23. mája 2007
Do tlače zadané	28. mája 2007
Dátum vydania	31. mája 2007

INFORMÁCIE O SLUŽBÁCH ZBERATEĽA

INZERÁTY

Cena jedného aj začatého riadku inzerátu je 25 Sk. Za zvýraznenie rámečkom účtujeme príplatok 35 Sk. Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme zľavu 30%. Abonentí časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. V záujme uverejnenia presného znenia inzerátov žiadame ich písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Za obsah zodpovedá podávateľ, inzeráty vecne neupravujeme a uverejňujeme ich v došlom poradí.

KOMERČNÉ INZERÁTY A REKLAMY

Cenu za uverejnenie plošných komerčných inzerátov a reklám na vnútorných čiernobielych stranách podľa dodaných predlôh účtujeme podľa požadovanej veľkosti plochy:

Celá strana A5 (128 x 180 mm)	3 200 Sk
Polovica strany A5 (128 x 90 mm)	1 900 Sk
Štvrtina strany A5 (64 x 90 mm)	1 000 Sk
Jedna osmina strany A5 (64 x 45 mm)	550 Sk

Pokiaľ nie je dohodnuté inak, redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia reklamy v časopise. Grafickú úpravu reklám, uverejnenie reklám na farebnej strane a iné neštandardné požiadavky, účtujeme podľa osobitného sadzovníka alebo na základe dohody.

OZNAMY O PODUJATIACH

Informácie nekomerčného charakteru o výmenných schôdkach, burzách a zberateľských stretnutiach sú uverejňované bezplatne.

PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

V tejto rubrike ponúkaný materiál možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava, ☎ 02 44 250 149, 0911 250149, e-mail: zberatel@chello.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10.00 do 18.00 hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky. K cenám účtujeme poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia (pokiaľ nie je uvedené inak) vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ alebo do vypredania zásob. Abonentom časopisu poskytujeme na ponúkaný tovar zľavu 5%.

PLATBY ZO ZAHRANIČIA

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- z Českej republiky: na účet Anton Kulhánek, číslo účtu 147 1883 123/0800, Česká spořitelna, pobočka Trutnov, do správy pre prijímateľa uveďte meno a druh platby

- z ostatných štátov Európy a Záhoria: na účet Anton Kulhánek-Zberateľ, číslo účtu 0170170280/0900, Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava,

IBAN: SK66 0900 0000 0001 70170280 BIC: GIBASK BX

PLATBY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- peňažnou poukážkou typu **H** v hotovosti na adresu predajne Zberateľ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava,

- peňažnou poukážkou typu **U** v hotovosti na účet číslo: 0170170280/0900; vo variabilnom symbole uveďte číslo zo spravidelného listu k zasielanému tovaru,

- prevodom z účtu na náš účet č. 0170170280/0900; v správe pre prijímateľa uveďte predmet platby, v prípade predplatného uveďte adresu, na ktorú máme časopis poslať.

Redakcia Zberateľa na Račianskej 17 má nové tel. číslo:

☎ 02/2070 2674, e-mail zberatel.redakcia@chello.sk

návšteva redakcie v utork 10.30 – 12.00 hod., 13.30 – 16.00 hod.

Iný termín po dohode.

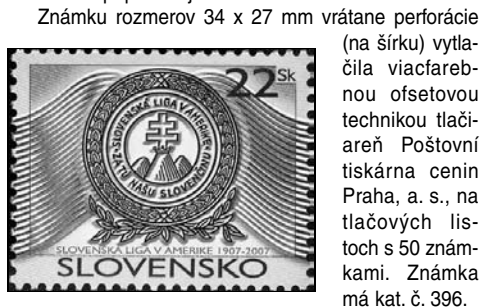

NOVÉ SLOVENSKE POŠTOVÉ ZNÁMKY A INÉ ZBERATELSKÉ MATERIÁLY

■ Sto rokov Slovenskej ligy v Amerike

Slovenská pošta, a. s., vydala 15. 5. 2007 príležitostnú známku „100 rokov Slovenskej ligy v Amerike“ nominálnej hodnoty 22 Sk v náklade 500 000 kusov.

Na známke je umelecké stvárnenie pôvodného znaku Slovenskej ligy v Amerike, v ktorom výrazne vyniká heslo „Za tú našu slovenčinu“. Bielo-modro-červené stuhy na známke reprezentujú národné farby Slovákov a zároveň pripomínajú ich novú vlasť – USA.

Známku rozmerov 34 x 27 mm vrátane perforácie (na šírku) vytlačila viacfarebnou ofsetovou technikou tlačiareň Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na tlačových listoch s 50 známkami. Znáмка má kat. č. 396.

Súčasne bola vydaná obálka prvého dňa vydania vrátane pečiatky prvého dňa vydania s domicilom Bratislava. Na FDC je portrét jedného zo zakladateľov a prvého predsedu SLvA Štefana Furdeka a náčrt titulky dvoch najvýznamnejších štátoprávnych dokumentov, spracovaných SLvA – Clevelandskej a Pittsburgskej dohody. Príležitostná pečiatka je odvodená od súčasného emblému SLvA. Autorom rytiny FDC je Mgr. art Vierošlav Ondrejčíka. FDC technikou ocelotlače z plochej dosky vytlačila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava v náklade 3 500 ks.

Autorom výtvarných návrhov známky a FDC je akad. mal. Peter Augustovič.

Dejiny Slovákov v Amerike majú dlhú históriu. Na území dnešných USA sa sporadicky objavovali už od 17. storočia. Masové vystahovalectvo do „Ameriky“ začalo po roku 1880 v dôsledku nebyválneho sociálneho a národnostného útlaku vo vtedajšom Uhorsku. Do roku 1910 sa zo Slovenska do USA vystahovalo okolo trištvrte milióna Slovákov (takmer celá jedna tretina). V tamojších demokratických pomeroch sa veľmi rýchlo občiansky i národnostne emancipovali a ich pôvodne bratské (fraternalistické) organizácie sa začali veľmi

rýchlo zaujímať aj o postavenie Slovákov v ich rodnej vlasti. S cieľom pomôcť utláčaným krajanom sa 26. mája 1907 spojili všetky fraternalistické a kultúrne organizácie Slovákov v USA do strešnej organizácie pod názvom Slovenská liga v Amerike (Slovak League of America, SLvA). Táto organizácia výrazne zasiahla do dejín národnooslobodzovacieho zápasu slovenského národa a v rokoch 1. svetovej vojny sa stala hovorcom utláčaného národa doma i vo svete. Jej štátoprávny program pre Slovákov – rovnocenný zväzok s Čechmi v jednom štáte – sa i za podpory finančných prostriedkov a dobrovoľníkov z jej radov v Česko-Slovenských légiách stal roku 1918 skutočnosťou. Po roku 1918, najmä potom, ako sa jej program autonómie Slovenska v ČSR nerealizoval, význam SLvA upadol. Vo svojom zápase za rovnoprávne postavenie Slovákov však pokračovala. Roku 1970 bola pri založení novej strešnej organizácie Slovákov v slobodnom svete – Svetovom kongrese Slovákov. V súčasnosti reprezentuje viacero slovenských fraternalistických organizácií a rovnako intenzívne sa zaujíma o život krajanov v starej vlasti.

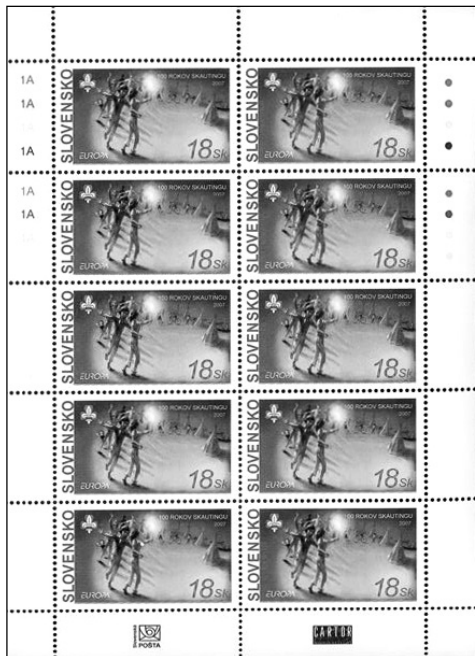
■ EUROPA 2007 – 100 rokov skautingu

Slovenská pošta, a. s., vydala 30. 5. 2007 príležitostnú poštovú známku „EUROPA 2007 – 100 rokov skau-

tingu“ nominálnej hodnoty 18 Sk v náklade 500 000 ks.

Motívom známky je štylizovaná kresba skautov

športujúcich na zelenej lúke. V ľavom hornom rohu známky je emblém skautingu.

Známku rozmerov 44 x 27 mm vrátane perforácie (na šírku) vytlačila viacfarebnou ofsetovou technikou tlačiareň CARTOR, Francúzsko, na upravených tlačových listoch s 10 známkami. Znáмка má kat. č. 397.

Súčasne bola vydaná obálka prvého dňa vydania vrátane pečiatky prvého dňa vydania s domicilom Bratislava. Na FDC je kresba postavičiek zobrazujúca číslo 100. FDC ofsetovou technikou vytlačila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava v náklade 3 500 ks.

Autorom výtvarných návrhov známky a FDC je akad. mal. Peter Uchnár.

V auguste tohto roka si pripomenieme 100. výročie vzniku svetovej organizácie skautov (z anglického scout = stopár, prieskumník). Jej zakladateľ, britský generál Robert S. S. Baden – Powell (1857 – 1941), čerpal podnet v anglo-búrskych vojnách v Južnej Afrike, kde mladých chlapcov, ktorí sa prirodzene pohybovali v prírode, úspešne využívali ako stopárov. Po návrate do Británie v spolupráci s kanadským spisovateľom a cestovateľom E. Thompsonom – Setonom zakladá hnutie orientované na mládež a jeho výchovu, najmä vo vzťahu k prírode. Skautské oddiely sa aj v súčasnosti venujú predovšetkým pobytu v prírode spojenom s jej ochranou, turistike a vodáctvu.

V Čechách vznikla prvá organizácia pod názvom

Junák – Český skaut v roku 1911, jej zakladateľom bol A. B. Svojsík. V rokoch 1939, 1949 i 1971 bol skauting v Československu totalitnými vládami rozpustený, opätovne bol obnovený v roku 1990. V súčasnosti svetový skauting v dvoch organizáciách: WOSM – združenie skautov i skautiek a WAGGGS – združenie len skautiek, združuje vyše 35 miliónov členov z takmer všetkých krajín sveta (členmi nie sú len Andorra a 6 štátov s totalitným režimom). Zástupcovia sa každé štyri roky stretávajú na svetovom jamborre.

■ Znáмка deťom – Janko Hraško

Slovenská pošta, a. s., vydala 30. 5. 2007 výplatnú poštovú známku „Znáмка deťom – Janko Hraško“ nominálnej hodnoty 10 Sk.

Na známke je známa postavička Janko Hraško zo slovenskej ľudovej rozprávky.

Známku rozmerov 27 x 34 mm vrátane perforácie (na výšku) vytlačila viacfarebnou ofsetovou technikou tlačiareň CARTOR, Francúzsko, na tlačových listoch s 50 známkami. Znáмка má kat. číslo 398.

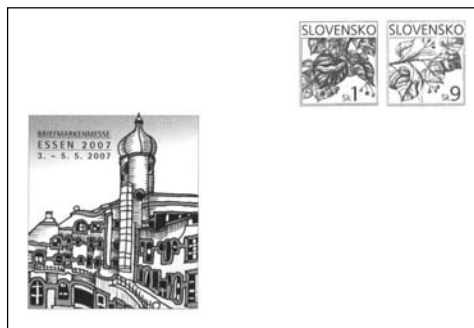
Autorom grafickej úpravy pôvodnej ilustrácie akad. mal. Štefana Cpina je Peter Cpin.

Ďalšie informácie o emisii prinesieme v nasledujúcom čísle.

■ COB: Essen 2007

Slovenská pošta, a. s., vydala 3. 5. 2007 príležitostnú celinovú obálku s natlačenou známkom „Lipa II“ nominálnej hodnoty 9 Sk + 1 Sk a prítlačovým motívom „Essen 2007“.

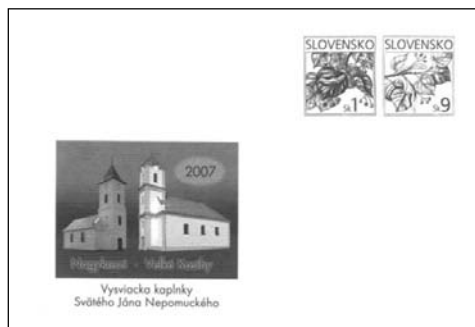

V ľavej časti príležitostnej celinovej obálky je zobrazená jedna z atypických moderných stavieb mesta Essen. Autorom výtvarného návrhu prítláče je akad. mal. Štefan Kubovič.

Prítláčový motív ofsetom vytlačila tlačiareň KNÍHTLAČ, Zohor.

■ COB: Vysviacka kaplnky Sv. Jána Nepomuckého, Veľké Kosihy

Slovenská pošta, a. s., vydala 11. 5. 2007 príležitostnú celinovú obálku s natlačenou známkou „Lipa II“ nomi-

nálnej hodnoty 9 Sk + 1 Sk a prítláčovým motívom „Vysviacka kaplnky Sv. Jána Nepomuckého, Veľké Kosihy“.

V ľavej časti príležitostnej celinovej obálky je zobrazená kaplnka Sv. Jána Nepomuckého vo Veľkých Kosihách. Autorom výtvarného návrhu prítláče je Jozef Štefankovič.

Prítláčový motív ofsetom vytlačila tlačiareň KNÍHTLAČ, Zohor.

■ PaL: 100 rokov Slovenskej ligy v Amerike

Slovenská pošta, a. s., vydala 15. 5. 2007 pamätný list k príležitostnej poštovej známke „100 rokov Slovenskej ligy v Amerike“.

Na pamätnom liste je jeden z najvýznamnejších štátoprávných dokumentov Slovenskej ligy v Amerike – Pittsburská dohoda a emblém Slovenskej ligy v Amerike. V hornej časti pamätného listu je nalepená známka emisie „100 rokov Slovenskej ligy v Amerike“ a príležitostná pečiatka s domicilom Bratislava 1.

Autorom výtvarného návrhu pamätného listu je akad. mal. Peter Augustovič.

Pamätný list vytlačila ofsetovou technikou tlačiareň KNÍHTLAČ, Zohor.

■ NL: EUROPA 2007 – 100 rokov skautingu

Slovenská pošta, a. s., vydala 30. 5. 2007 nálepny list k príležitostnej poštovej známke „EUROPA 2007 – 100 rokov skautingu“.

■ ZZ: Známková deťom – Janko Hraško

Slovenská pošta, a. s., vydala 30. 5. 2007 k výplatnej poštovej známke „Známková deťom – Janko Hraško“ známkovú zošitok s desiatimi známkami tejto emisie.

Známkové zošitky vytlačila tlačiareň KNÍHTLAČ, Zohor, technológiou ofset.

Inaugurácia známky 100 rokov skautingu

sa uskutoční 6. júna 2007 od 17. hod. v Galérii Jána Koniareka v Trnave (Zelený kričiek 3). Slávnostné uvedenie známky pripravuje KF Trnava spoločne s 2. skautským zborom Dlhých mačiek v Trnave.

(spracoval -pem-)

Najkrajšia slovenská poštová známka a príležitostná pečiatka roka 2006

Zväz slovenských filatelistov a Slovenská pošta, a. s., vyhlasujú výsledky ankety o najkrajšiu slovenskú poštovú známku a najkrajšiu príležitostnú pečiatku vydanú v roku 2006.

Do 14. ročníka ankety o najkrajšiu poštovú známku roka 2006 sa zapojilo 1101 účastníkov. Z nich bolo 652 zo SR, 443 z ČR a 6 z ďalšieho zahraničia. Hlasy účastníci ankety rozdelili takto:

Na prvom mieste sa umiestnila známka č. 385 **Umenie - Dezider Milly: Krivý jarok**, v ryteckom prepise F. Horniaka, ktorá dostala **347 hlasov** (31,52 % všetkých hlasov), z toho 169 zo SR a 177 z ČR.

Druhú priečku obsadila známka č. 372 **Velká noc - Sviatky jari**, podľa výtvarného návrhu V. Machaja, keď za ňu hlasovalo **130 účastníkov** ankety (11,81 %), z ktorých bolo 92 zo SR a 36 z ČR.

Tretiu pozíciu získala známka č. 373 **Ochrana prírody – Geologická lokalita Sandberg** podľa návrhu K. Felixa v ryteckom stvárnení F. Horniaka, spolu za

96 hlasov (6,72 %), z toho 59 zo SR a 36 z ČR.

Na ďalších pozíciách sa umiestnili:
4. Ochrana prírody – Šomoška, 83 hlasov
5. Umenie – Moravianska Venuša, 60 hlasov
6. ZOH Turín, 56 hlasov.

Do ankety o najkrajšiu príležitostnú

pečiatku poslalo svoje hlasy 483 účastníkov. Najviac hlasov – **86** – získala pečiarka č. 39 **Račianske vinobranie**, 16. 9. 2006 Bratislava 35, ktorú autorsky pripravila Z. Bošácka.

Na druhom mieste za **56 hlasov** je pe-

čiarka č. 52 **Uvedenie poštovej známky Dezider Milly**, 27. 10. 2006 Svidník, ktorej autorom je F. Horniak.

Na tretej pozícii je pečiarka č. 56 **Horská služba Slovenský raj**, 2. 12. 2006

Spišská Nová Ves, autora M. Kellnera, ktorej dalo svoj hlas **37 účastníkov** ankety.

Slávnostné vyhlásenie výsledkov ankety sa uskutočnilo 8. 6. 2007 v priestoroch konania BZD.

Na vyhodnotenie ankety zaujímavo reagovala Slovenská pošta, keď zberateľom slovenských známok a ďalším záujemcom o naše známky adresovala otvorený list, ktorý naznačuje, že súčasná úroveň našej známkovej tvorby nenecháva vydavateľa pokojným, a preto možno očakávať priaznivé účinky jeho dialógu so zberateľmi. Prinášame ho v plnom znení:

Vážení priatelia slovenskej filatelie a slovenskej známkovej tvorby,

stalo sa každoročnou dobrou tradíciou, že Zväz slovenských filatelistov v spolupráci so Slovenskou poštou, a. s., organizuje Anketu o najkrajšiu poštovú známku za uplynulý rok. Táto anketa je indikátorom toho, ako sú známky úspešné, ako sú z estetickej, výtvarnej a umeleckej stránky vnímané medzi filatelistami, a možno nielen medzi nimi.

V tejto súvislosti nás však napadla jedna, možno kacírka myšlienka: vieme, ktoré známky sa Vám v minulom roku páčili, ale nevieme, ktoré u Vás prepadli, ktoré sa Vám nepáčili ani trochu a ktoré považujete za absolútne nevydarené. Napíšte nám aj Váš subjektívny názor, prečo považujete známku za nevydarenú, či nedostatočným vyjadrením námetu, či výtvarným spracovaním alebo samotným výrobným postupom (tlačová technika, farebnosť známky).

Prečo to všetko chceme vedieť? Vedie nás k tomu snaha byť lepšími, vydávať len také známky, ktoré sú zaujímavé svojimi námetmi, pútavé svojím umeleckým stvárnením, hodnotné svojím technickým spracovaním. Chceme vrátiť slovenskej známkovej tvorbe jej pôvodný lesk a vysokú úroveň.

Preto vyhlasujeme **Anketu** o najmenej vydarenú známku roka 2006 - **Antiznáмка 2006**

Svoje hlasy, prípadne názory posielajte **do 31. júla 2007** na adresu redakcie časopisu Zberateľ, prípadne môžete napísať aj do fóra na našej internetovej stránke www.pofis.sk

Z účastníkov ankety budú vyžrebovaní desiatí výhercovia, ktorým Pofis venuje hodnotný filatelistický materiál a pomôcky.

Vyhlasenie výsledkov a výhercov uverejníme v septembrovom vydaní časopisu Zberateľ.

Tešíme sa na Vaše hlasy a názory.

PhDr. Irena Kyrinovičová
výkonný manažér POFIS

Slovenská pošta – POFIS na veľtrhu v Essene

Slovenská pošta, a. s., sa prostredníctvom stánku POFIS zúčastnila v dňoch 3. až 5. mája 2007 na tradičnom (v tomto roku už 17.) medzinárodnom veľtrhu poštových známok v nemeckom Essene. Veľtrh sa niesol v znamení pripomenutia 50. výročia podpísania Rímskych zmlúv, ktoré dali základ vzniku Európskej únie.

Dôkazom je aj k veľtrhu vydaná nemecká celinová obálka so známkou, na ktorej je záber z rokovania spred päťdesiatich rokov a s prítačou Rímskej kapitoly, miesta, kde sa zmluvy podpísali.

Sprievodnou akciou veľtrhu bol druhý ročník Majstrovstiev Európy v námetovej filatelii.

Záujem zberateľov pri stánku Pofis sa sústredil na celinové obálky, najmä na tie s prítačou „Essen“, poštové lístky, nálepne listy, ale aj na známkový materiál s rôznymi námetmi a známkové zošitky. K dispozícii bol aj kašet, ktorým si mnohí návštevníci nechali opečiatkovať svoje materiály na pamiatku tejto akcie.

SP

NOVÉ MINCE

Národná banka Slovenska vydala 15. mája 2007 pamätnú striebornú mincu **450. výročie dokončenia výstavby starej pevnosti v Komárne** nominálnej hodnoty 500 sk.

Na líci mince je v hornej časti zobrazená Stará pevnosť v Komárne, pred ktorou sa plavia dve bojové lode. Názov štátu SLOVENSKÁ REPUBLIKA je v opise pri spodnom okraji, za ním je umiestnený štátny znak a letopočet razby 2007. Nad pevnosťou je označenie nominálnej hodnoty mince 500 Sk. Štylizované iniciály autora výtvarného návrhu lícnej strany mince Karola Lička sú vpravo pod lodou umiestnenou v popredí.

Na rube mince je v hornej časti zobrazená Stará pevnosť podľa dobovej rytiny zo 16. storočia a letopočet dokončenia jej výstavby 1557. V spodnej časti je fragment scény z protitureckých bojov v kompozícii s bojovými vlajkami a kopijami po stranách. Pri hornom okraji je v opise text PEVNOSŤ KOMÁRNO. Štylizované iniciály autorky výtvarného návrhu rubovej strany mince Márie Poldaufovej a značka Mincovne Kremnica sú umiestnené vľavo pod zobrazením pevnosti.

Na hrane je reliéfny nápis „NEC ARTE NEC MARTE“ (ani ľstvou ani silou) a „COMORRA“ (Komárno).

Mincu priemeru 40 mm hmotnosti 33,63 g z 925 dielov striebra (Ag 925/1000) a 75 dielov medi (Cu 75/1000) vyryl Dalibor Schmidt a vyrobila Mincovňa

Kremnica. Náklad v bežnom vyhotovení je 4 600 ks, vo vyhotovení proof 2 600 ks.

Komárno – dnes sídlo najjužnejšieho slovenského okresu, jedno z najstarších sídlisk v Karpatskej kotline, mesto ležiace na sútoku Dunaja a Váhu. Má bohatú históriu, kultúrne tradície a významné pamiatky, medzi ktorými dominuje jeho pevnostný systém. Mesto vzniklo v ranom stredoveku a v čase tureckej expanzie v 16. storočí sa dostalo na pomedzie habsburskej a osmanskej ríše. Tunajší stredoveký kráľovský hrad bol preto v polovici 16. storočia, počas panovania Ferdinanda I., prebudovaný na dobre brániteľnú pevnosť. Vyhotovením jej plánu panovník pravdepodobne poveril významného talianskeho staviteľa, maliara a sochára Pietra Ferrabosca, ktorý navrhol moderný mnohouhlový bastiónový systém. Výstavba renesančnej protitureckej pevnosti sa začala v roku 1546 pod vedením talianskych staviteľov a bola dokončená v roku 1557.

Starú pevnosť v 17. storočí rozšírili o Novú pevnosť a presunuté predmestia za rieckymi Dunaj a Váh. V 19. storočí bola základom pre budovanie rozsiahleho obranného systému, ktorý tvorila ústredná pevnosť, ďalšie štyri presunuté pevnosti a niekoľko kilometrov dlhé obranné línie. Tento komplex sa stal najväčšou, najsilnejšou a nikdy nedobyťou obran-

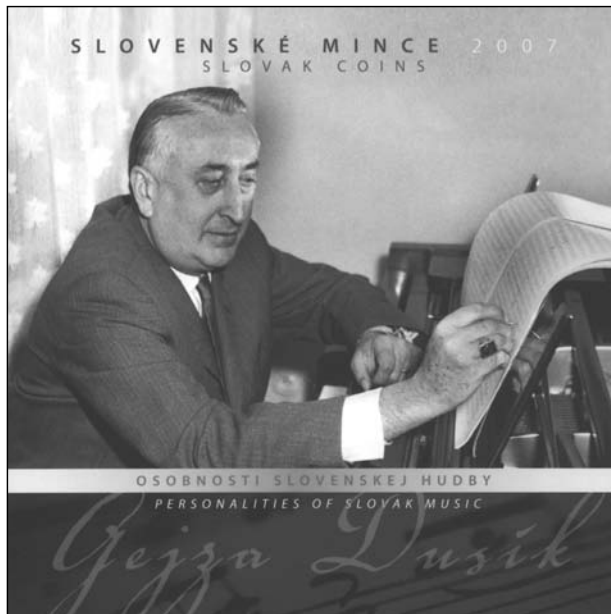
nou stavbou Rakúsko-Uhorskej monarchie. Svojou architektonicko-historickou hodnotou patrí medzi najvýznamnejšie historické fortifikačné stavby na svete.

Celý novodobý pevnostný systém Komárna, ktorý je dnes národnou kultúrnou pamiatkou, predstavuje významné kultúrne dedičstvo s dobre zachovanými stavebnými prvkami.

■ Slovenské obehové mince 2007 – Osobnosti slovenskej hudby

V máji 2007 Kremnická mincovňa dodala na trh sadu obehových mincí ročníka 2007 s názvom **Osobnosti slovenskej hudby – Gejza Dusík**. Aj takýmto spôsobom si pripomíname 100. výročie narodenia legendy slovenskej populárnej hudby, hudobníka a skladateľa, ktorého piesne si dokázali podmaniť niekoľko generácií. Veď evergríni sa z jeho piesní stali Dedinka v údolí, Rodný môj kraj, Marína, Tak nekonečne krásna, Len bez ženy, Ružičky červené a mnohé ďalšie.

Mince so žetónom sú uložené v priesvitnej fólii v skladačke, ktorá sa zasúva do štvorcového obalu 150 x 150 mm. V skladačke sú v slovenskom a anglickom jazyku texty pripomínajúce život a tvorbu Gejzu Dusíka doplnené dobovými fotografiami. Na zadnej strane sú parametre obehových mincí, na žetóne je portrét Gejzu Dusíka s textom Osobnosti slovenskej hudby. Prílohou je CD s jeho najznámejšími skladbami.

Gejza Dusík sa narodil 1. apríla 1907 v Zavare, ale onedlho sa presťahoval do Bratislavy, kde začal študovať na Lekárskej fakulte UK. Dokončil však len štyri semestre, pretože hudbe, ktorej sa venoval súkromne, prepadol naplno. Kompozíciu vyštudoval na Novom vie-

denskom konzervatóriu. Ešte pred absolvovaním konzervatória, v roku 1935, bola v Slovenskom národnom divadle uvedená jeho prvá opereta – Tisíc metrov lásky.

Takmer štyridsať rokov života venoval práci v Slovenskom autorskom zväze, ktorého sa v roku 1949 stal riaditeľom. V rokoch 1942 – 1948 viedol aj vlastné hudobné vydavateľstvo, ktoré bolo v tom čase jediné na Slovensku.

Spolu so svojimi generačnými kolegami – Alexandrom Moyzesom, Eugenom Suchoňom a Jánom Cikke-

Gejza Dusík, Fr. Krištof Veselý a Pavol Braxatoris

rom pomáhal vytvárať novodobé dejiny slovenského hudobného umenia. Počas svojho života skomponoval vyše 250 populárnych piesní. I keď pôsobil na poli populárneho žánru, jeho vklad do hudobnej moderny ako tvorca slovenskej národnej operety, je veľmi významný. Gejza Dusík v čase, keď na javisku SND vládla viedenská a česká opereta, sa snažil nájsť a postupne i nachádzal žánrový výraz pre pôvodnú slovenskú tvorbu. Jeho melodicko-rytmická sviežosť, slovenská vrúcnosť a melodické bohatstvo, sú neopakovateľné. Skomponoval dvanásť operiet, pričom za najpopulárnejšiu do roku 1945 sa považuje Modrá ruža na libreto Pavla Braxatorisa. Po vojne sa na istý čas odmičal, ale v roku 1954 sa vrátil na javisko Novej scény a uviedol ďalšie dielo Zlatá rybka.

Gejza Dusík je známy aj ako autor slovenského tanga, ktorého je spoluzakladateľom. Z jeho populárnych piesní sa mnohé natrvalo zapísali do zlatého fondu slovenských šlágrův. Za svoju celoživotnú tvorbu dostal Gejza Dusík v roku 1965 štátne vyznamenanie Zaslúžilý umelec. V roku 1988 mu bol udelený titul Národný umelec, avšak osobne si ho neprevzal, pretože, žiaľ, 6. mája 1988 zomrel. Melódie Gejzu Dusíka nás však mnohých stále dennodenne sprevádzajú.

(z podkladův NBS a MK spracoval -pem-)

Z NOVINIEK NAŠICH SUSEDOV

Česká republika

Česká pošta, š. p., vydala 5. mája 2007 príležitostnú známku nominálnej hodnoty 11 Kč venovanú skautingu.

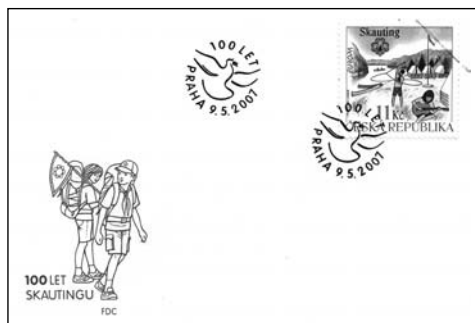
Spoločným námetom vyhláseným Asociáciou verejných európskych poštových operátorov PostEurop je v tomto roku **skauting - 100. výročie vzniku** skautingu.

Toto celosvetové výchovné hnutie založil v r. 1907

Angličan Sir Robert Baden-Powell. Skauting sa stretol s ohromným nadšením nielen u chlapcov, ale i u dievčat a rýchle sa šírilo svetom. Prvý český skautský chlapčenský oddiel založil v r. 1911 profesor A. B. Svoj-

sík. V r. 1915 bol založený dievčenský odbor Junáka vedený Dr. A. Berkovcovou. Po vzniku Československej republiky nastala zlatá éra skautského hnutia, ktorým prešlo mnoho významných osobností, napr. J. Wolker, A. Rašín, akademik J. Charvát a iní. V r. 1948 bol skauting násilne včlenený do Zväzu mládeže a po dvoch rokoch zlikvidovaný. V rokoch 1968 – 1970 bola jeho činnosť nakrátko obnovená, ale skautské hnutie v plnom rozsahu ožilo až po novembri 1989. V súčasnosti nesie názov Junák – svaz skautů a skautek.

Český skauting si zachoval mnoho tradičných prvkov, ako je spôsob táborenia, blízky vzťah k prírode, romantika, služba bližným, tradičné kroje. Naprosto originálny a pre český skauting typický je podsadový stan vynájde-

ný na tábore vedenom J. Půlkrábkom v r. 1913. Na známke je kresba skautského tábora pri rieke s vlajúcou zásta- vou doplnená logom EUROPA a logom Junáka.

Známku rotačnou ocelotlačou kombinovanou štvorfarebnou hĺbkotlačou vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na malých tlačových listoch so šiestimi známkami. Znáмка má kat. č. 0515.

V emisnom rade výplatných známok **Krásna kvetov** Česká pošta vydala 9. mája 2007 ďalšie dve známky.

Znáмка nominálnej hodnoty 1 Kč zobrazuje Cyklámen (čelad prvosienkovitých), na známke 23 Kč je muškát (pelargonía). Známkami rotačnou ocelotlačou v kombinácii s trojfarebnou hĺbkotlačou vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na tlačových listoch so 100 známkami.

V poradí dvadsiatou tohtoročnou známkou, vydanou Českou poštou 30. mája 2007, je emisia **Detom – J. Foglar: Rýchle šípy**, nominálnej hodnoty 7,50 Kč.

Rýchle šípy, to je klub nerozlučných kamarátov, dobrodružstvo, tajomno, a hlavne čestné, slušné vystupovanie. Mirek Dušín, Jarka Metelka, Jindra Hojer, Červenáček a Rychlonožka sú mená, ktoré sa dostali do povedomia niekoľkých generácií čitateľov. Ich duchovným otcom je Jaroslav Foglar (1907-1999), spisovateľ, redaktor mládežníckych časopisov, vychovávateľ a skaut nazývaný Jastrab. Rýchle šípy vychádzali ako komiksový seriál od decembra 1938 s vynútenými politickými prestávkami do júna 1971. Súborne vyšli až v r. 1998. Celkom bolo vydaných 316 kreslených príbehov. Autorom textov bol vždy J. Foglar, ilustrátorov bolo niekoľko. Kreslenú podobu prvej série dal Dr. Jan Fischer, ktorý stvárnil 213 príbehov. Práve jeho ilustrácie sú s Rýchlymi šípami spájané najčastejšie. Tejto päťici kamarátov je venovaná i Foglarova

trilógia románov Záhada hlavolamu, Stínadla se bouří a Tajemství Velkého Vonta. Na známke sú Rýchle šípy s hlavolamom (čežkom v kletke) doplnené textami Rýchle šípy (v tvare červenej loga) – JAROSLAV FOGLAR – DĚTEM.

Vydaný bol aj známkový zošitok s malým tlačovým listom s 8 známkami a 4 potlačenými kupónmi s portrétom Jaroslava Foglara doplneným jeho menom a leto-počtami 1907 – 1999.

Známku rotačnou ocelotlačou v kombinácii so štvorfarebnou hĺbkotlačou vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na tlačových listoch s 50 známkami.

Česká pošta dala 23. mája 2007 do obehu štrnásť súbor **obrazových poštových lístkov** s vytlačenou známkou nominálnej hodnoty 7,50 Kč s námetmi cir-

kevných pamiatok Českej republiky. Lístky sú označené číselným radom A161/2007 až A168/2007 a zobrazujú cirkevné pamiatky v týchto miestach: Praha, Svätý Jan Pod skalou, Police nad Metují, Rumburk, Brno, Vranov u Brna, Třebíč a Uherský Brod.

Lístky sú tradične v troch vyhotoveniach, bez pečiatok, s pamätným kašetom a s pamätným kašetom a dennou pečiatkou s dátumom vydania.

Autorom známky je Bedřich Housa, lístky viacfarebným ofsetom vytlačila tlačiareň Victoria Security Printing, a. s.

Rakúsko

Rakúska pošta vydala 29. mája 2007 ďalší malý tlačový list s ôsmimi známkami, ktorý pripomína **osem legendárnych jazdcov Formuly 1**.

Z kalifornského mesta Santa Monica pochádzajúci **Phil Hill** je hrdý na to, že je jediným v Amerike narodeným majstrom sveta Formuly 1 (1961). A zároveň aj, že je prvým Američanom, ktorý zvíťazil na 24-hodinových pretekoch Le Mans.

Clay Regazzoni, šarmantný Švajčiar, ostávajúci v pamäti ako nekompromisný súper. Ani zranenie nebolo vášnivému pretekárovi prekážkou pokračovať v súťaži.

Tirolák **Gerhard Berger** je so svojimi 210 štartami Formuly 1 rakúskym rekordérom. Napriek tomu, že stál 48-krát na stupňoch víťazov, z toho desaťkrát na najvyššom stupni, titul majstra sveta sa mu nepodarilo získať.

Argentínčan **Juan Manuel Fangio**, pretekársky idol

päťdesiatich rokov, patrí medzi najúspešnejších pretekárov medzinárodného motorizmu. Pri svojich 51 štartoch Veľkej ceny zvíťazil 24-krát, čo je doteraz neprekonaná úspešnosť.

Brit **John Surtees** bol ako jediný pretekár sedemkrát motocyklovým majstrom sveta a raz majstrom sveta F-1 (1964). Bol aj konštruktérom. Jeden z populárnych športovcov Veľkej Británie sa aj dnes zúčastňuje na pretekoch veteránov.

Mika Häkkinen - „lietajúci Fín“ a majster sveta F-1 v rokoch 1998 a 1999, zvädzal množstvo súbojov na najrýchlejších tratiach so svojím dlhoročným rivalom Michaelom Schumacherom.

Britský pretekár **Graham Hill** je jediným pretekárom, ktorý získal „Triple Crown“ motoristického športu, keď zvíťazil na najvýznamnejších pretekoch, ako sú 500 míľ v Indianopolise (1966), 24 hodín Le Mans (1972)

a dvakrát bol majstrom sveta Formuly 1 (1962 a 1968).

Sympatický pretekár **Emerson Fittipaldi**, pochádzajúci z brazílskeho Sao Paula. Zvíťazil v 14 pretekoch Veľkej ceny, bol dva razy majstrom sveta F-1 (1972 a 1974) a dva razy druhý (1973 a 1975). Pre mnohých ostáva nezabudnutelným.

Známky rovnakých nominálnych hodnôt 55 centov vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade po 400 000 kusov (400 000 TL).

V emisnom rade **Železnice** Rakúska pošta vydala 31. mája 2007 príležitostnú známku **100 rokov železničnej trate Mariazell** nominálnej hodnoty 55 centov. Táto úzkorozchodná trať (760 mm) patrí medzi najkrajšie železničné trate Rakúska. Ako prvá rakúska želez-

ničná trať bola dodatočne elektrifikovaná. Jej význam je nielen dopravný, ale aj ako turistická atrakcia.

Prvé plány tejto trate vznikli po dokončení západnej trate v roku 1853, ale až

v roku 1895 sa jej príprava dokončila. Po dvoch rokoch výstavby bola v roku 1898 otvorená prvá časť trate zo St. Pöltenu do Kirchbergu. Od roku 1902 pokračovala výstavba trate do Gusswerku. Prvá prevádzka na tejto trati sa začala parnou lokomotívou radu Mh.6, vyvinutou pre túto trať. Elektrifikácia trate sa uskutočnila v rokoch 1907 až 1911. Líniová firma Krauss & Comp. vyrobila vhodnú lokomotívu, ktorá je najstaršou elektrickou lokomotívou na svete. Využíva jednofázové striedavé napätie 6,5 kV s frekvenciou 25 Hz. Trať zo St. Pöltenu meria 86 km, vedie cez 21 tunelov a 19 viaduktov. Po prechode Gösingským tunelom, dlhým 2 368 m, trať dosahuje výšku 892 m n. m., pokračuje cez Mitterbach a prichádza do Mariazellu.

Známku v náklade 600 000 kusov rotačnou oceľotlačou kombinovanou s hĺbkotlačou vytlačila Rakúska štátna tlačiareň.

Maďarsko

Pri príležitosti **Dňa známky** Maďarská pošta vydala 27. apríla 2007 číslovaný hárček nominálnej hodnoty 500 Ft s príplatkom 200 Ft v náklade 80 000 kusov.

V tomto roku maďarskí filatelisti oslavujú v poradí už osemdesiaty Deň známky. Súčasťou týchto osláv je aj emisia poštových známok, ktorú Maďarská pošta každoročne pripravuje v spolupráci so zväzom filatelistov. Tohtoročná emisia je venovaná 1000. výročiu narodenia Sv. Imricha a 800. výročiu narodenia Sv. Alžbety (obr. vpravo hore).

Hárček ofsetom vytlačila tlačiareň Állami Nyomda Nyrt.

V emisnom rade Europa, ktorý v tomto roku pripomína **100 rokov skautingu**, Maďarská pošta vydala 9. mája 2007 hárček s dvakrát dvoma známkami nominálnej hodnoty 210 Ft v šachovnicovom usporiadaní (obr. na 2. str. obálky).

V ľavej časti je zakladateľ skautingu, lord Robert

Baden-Powell, na známkach sú zobrazení skauti v tradičných rovnošatách a pri svojej činnosti.

Hárčeky ofsetom vytlačila tlačiareň Pénzjegynyomda Zrt. v náklade 400 000 kusov.

Ukrajina

Ukrajinská pošta v emisnom rade Europa, ktorý je v tomto roku venovaný **100. výročiu skautingu**, vydala 28. mája 2007 v dvoch tlačových úpravách dve známky v nominálnych hodnotách 2,50 a 3,35 UAH. Malý tlačový list obsahuje 2 x 6 známok (obr. dolu), druhú tlačovú úpravu tvorí súťaž oboch známok pre známkový zošitok (obr. na 1. str. obálky). Zaujímavosťou je rôzna veľkosť známok oboch úprav, keď známky z tlačového listu majú rozmery 40 x 28 mm, známky v zošitku majú rozmery 45 x 33 mm.

Známkami boli vytlačené ofsetom v náklade 150 000

kusov malých tlačových listov a 30 000 zošitkov. Známkou 2,50 UAH symbolmi pripomína storočnicu skautingu, na známke 3,35 UAH sú zobrazení ukrajinskí skauti z roku 1920. (spracoval -pem-)

MALÁ ŠKOLA NUMIZMATIKY (18)

PRE MLADÝCH AJ SKŔOR NARODENÝCH

Elena Minarovičová

Vznik stredovekého mincovníctva súvisel s formovaním nových štátnych útvarov po zániku Rímskej ríše a sťahovaní národov. Jeho začiatok spadá do 5. až 6. storočia a koniec do konca 15. a 16. storočia. Stredoveké mincovníctvo charakterizujú tri etapy, a to obdobie denárovej meny, obdobie grošovej meny a obdobie toliarovej meny. V našom seriáli priblížim predovšetkým uhorské mincovníctvo a jeho vývin počas jednotlivých období.

Uhorské mincovníctvo denárového obdobia (11. – 13. stor.)

S vytvorením uhorského štátu, do ktorého bolo postupne začlenené aj územie dnešného Slovenska, súvisí začiatok uhorského peňažného systému. Prvým uhorským kráľom sa v roku 1001 stal **Štefan I. (997-1038)** z rodu **Arpádovcov**. Počas vlády Arpádovcov došlo k vytvoreniu štátu, ktorý zohral významnú úlohu v dejinách strednej Európy. Štefan I. pochopil význam razených mincí, ktoré boli v stredovekej Európe atribútom suverenity štátu a vyjadrením moci panovníka. Prvé uhorské mince prebrali formálne a metrologické znaky bavorských a českých mincí, mnohé obsahovali kresťanské symboly. Razili sa strieborné **poldenáre (oboly)** a **denáre** viacerých typov. Boli to jednoduché mince obyčajne s krížom uprostred a opisom, prípadne s naznačeným štítom kostola, či štylizovanou postavou.

Jednou z najzaujímavejších uhorských mincí kráľa Štefana I. je denár s nápisom na averze SPHANVS REX (kráľ Štefan) a na reverze PRESLAVVA CIV/itas/ (pôvodný názov dnešnej Bratislavy). Tento typ denára je mimoriadne vzácny a v súčasnosti sú známe iba tri kusy týchto mincí – v náleze mincí z Bosarve a južného Švédska. Druhý typ denára má na averze text LANCEA REGIS a na reverze text REGIA CIVITAS. Tento typ

denára bol objavený v poklade mincí v obci Nagyhársány v južnom Maďarsku. Bolo v ňom 40 denárov tohto typu. Obolov, ktoré vydal Štefan I. sa zachovalo pomerne veľa. Na averze majú text STEPHANVS REX a na reverze REGIA CIVITAS (obr. 1 a, b).

Nástupcovia Štefana I. – *Peter I. (1038 – 1041 a 1044 – 1046), Abu Samuel (1041 -1044), Ondrej I. (1046 – 1060) a Belo I. (1048 – 1060 ako vojvoda, 1060 – 1063 ako kráľ)* – dali do obehu ešte menej hodnotné mince. *Šalamún (1063 – 1074)*, nástupca Belu I., ktorý sa usiloval udržať uhorskú mincu na prvotnej úrovni, ho už nenasledoval. Už v prvom roku jeho vlády hodnota uhorských peňazí poklesla asi o 25 % a zahraniční obchodníci ich odmietali. Počas vlády tohto panovníka sa na minciach objavil portrét a tiež nápis PANONIA (Uhorsko). Čiastočné zlepšenie predstavovali oboly a denáre *Gejzu (1064 – 1074 ako vojvoda, 1074 – 1077 ako kráľ) a Ladislava I. (1077 – 1095)*. Denáre nasledujúcich panovníkov *Kolomana (1095 – 1116) a Štefana II. (1116 – 1131)* tvorili dosiaľ najväčší poklad, ukrytý v prvej tretine 12. storočia na území dnešného Slovenska. Poklad mincí v hlinenej nádobe, v celkovom počte 1727 kusov, objavili v roku 1929 pri kopaní studne v Hronskom Beňadiku. Dnes sa nachádza v Slovenskom národnom múzeu v Bratislave (obr. 2. str. obálky).

Denár Štefana I. PRESLAVVA CIV – averz, reverz

V súvislosti s bojmi o trón a inými nepokojmi kvalita mincí veľmi kolísala. Začiatkom 12. storočia došlo k devalvácii, hmotnosť mincí i obsah drahých kovov v nich sa podstatne znížil, čo spôsobilo prenikanie cudzích peňazí na domáci trh. Mince sa výrazne zmenšili a znížili svoju hmotnosť o 30 až 40 %. Zmenu priniesla vláda *Bela III. (1172 – 1196)*, ktorý uskutočnil menovú reformu. V rámci nej nariadil razbu denárov s obsahom 80 % striebra.

Zvláštnosťou uhorského mincovníctva za vlády Bela

III. je razba väčších medených mincí. Ich vznik sa odvodzuje od byzantských alebo arabských mincí, podľa čoho dostali aj svoje pomenovanie medené mince **byzantského typu a arabského typu**. Mince byzantského typu znázorňujú na averze dve strnulo sediace kráľovské postavy a na rube sediacu Madonu. Niektoré mince majú na averze opis REX BELA – REX STS a na reverze opis SANCTA MARIA. Bývajú aj miskovitého tvaru (obr. 3 a, b).

Medené mince Belu III. byzantského typu – averz, reverz

Pre mince arabského typu je na oboch stranách charakteristický viacriadkový pseudoarabský nápis. Doteraz sa nepodarilo nájsť uspokojivé vysvetlenie pre vznik týchto neobvyčajných uhorských razieb. Podľa názorov niektorých odborníkov mince s arabským motívom napodobňovali dináre arabského panovníka z 1. polovice 12. storočia a mince byzantského typu vznikli podľa predloh byzantských mincí zo 6. storočia alebo zásluhou dlhoročného pobytu Bela III. na byzantskom dvore (obr. 4 a, b).

Medené mince Belu III. arabského typu – averz, reverz

Menové pomery, napriek krátkemu zlepšeniu, sa počas nasledujúcich panovníkov opäť výrazne zhoršili. Vzáčne sú denáre *Imricha* (1196 – 1204), *Ondreja II.* (1205 – 1235). Mince Ondreja II. sa vyznačujú pestrým

počtom typov: často je na nich dvojramenný kríž, hlavy s korunkou a zvieracie motívy. Textu je pomerne málo alebo sa nevyskytuje vôbec. Tieto mince sa razili z pomerne dobrého striebra, čím sa snažil Ondrej II. zamedziť príliv cudzích mincí do Uhorska, medzi ktoré patrili najmä **frizašské denáre (fenigy)**, ktoré razili v 12. a 13. storočí soľnohradskí biskupi v korutanskom meste Friesach a boli v tom čase dobrým platobným prostriedkom.

Všetky snahy o zlepšenie však boli prerušené tatárskym vpádom do Uhorska v rokoch 1241 – 1242, keď sa krajina dostala opäť do ťažkej hospodárskej i politickej situácie. Nástupcovia Ondreja II. – Belo IV. (1235 – 1270), Štefan V. (1270 – 1272), *Ladislav IV.* (1272 – 1290) a *Ondrej III.* (1290 – 1301) pokračovali v razení drobnej málo hodnotnej mince. Zvláštnosťou mincovníctva v tomto období je razenie tenkých strieborných jednostranných mincí, ktoré sa nazývajú **brakteáty** (lat. bractea = plech). Jedným úderom kladiva sa dalo vyraziť z veľmi tenkého plechu niekoľko kusov mincí naraz. Razili sa nielen v Uhorsku, ale aj v Nemecku, Čechách, Poľsku a Rakúsku (obr. 5).

Koncom 13. storočia nastáva anarchia a úpadok krajiny. Denáre mali priemer iba 12 – 13 mm a veľmi nízku hmotnosť a rydzosť. V obehu bolo veľa typov mincí, ktoré sa zamieňali vo fixných pomeroch. Objavili sa aj viaceré falzifikátorské dielne. Smrťou Ondreja III. roku 1301 vymrel po meči rod Arpádovcov, ktorý vládol v Uhorsku tri storočia. Pôvodom po praslici, stal sa prvým nástupcom Arpádovcov na uhorskom tróne syn českého kráľa *Václav III.* (1301 – 1305). Po ňom nasledoval, tiež na krátku dobu, *Otto Bavorský* (1305 – 1308). Denáre oboch kráľov boli organickým pokračovaním mincovnej razby posledných Arpádovcov. Po formálnej stránke prezrádzajú veľký vplyv viedenských fenigov, ktoré sa v tom období dostávali aj na naše územie. Obdobie týchto dvoch panovníkov bolo v Uhorsku veľmi rušné. Bol to čas hlbokého vnútorného politického i hospodárskeho rozvratu, roky boja o moc v štáte, boja o uhorský trón. Za takýchto podmienok sa, pochopiteľne, nemohlo rozvíjať ani domáce mincovníctvo.

Ukážka českých brakteátov

Na záver porovnanie niekoľkých údajov o cenách a mzdách v Uhorsku

Uhorská hrivna = 245,5 g. Z nej sa razilo 240 denárov alebo 480 obolov

Ceny v 11. storočí

- 1 kopa žita = 2 denáre
- 1 kôň = 3 hrivny (720 denárov)

Ceny v 12. storočí

- 1 vól = 1 hrivna (240 denárov)
- 1 ovca = 20 denárov
- 1 kopa žita = 2 denáre

Ceny v 13. storočí

- 1 kopa žita = 4 denáre
- 1 kôň = 5 hrivien (1 200 denárov)
- 1 vól = 1 hrivna
- 1 bal súdna = 10 hrivien (2 400 denárov)
- 1 vedro piva = 40 denárov

Cena pozemku, na ktorom pracovali 3 – 4 poddanské rodiny (asi 50 ha) bola okolo 40 hrivien. Cena 1 poddaného bola 3,5 až 4 hrivny. Nádenník zarobil denne okolo 5 denárov. Na začiatku 12. storočia 1 poddanská rodina platila svojmu zemepánovi od 1 popluzia (asi pol hektára) ročne 8 denárov. V 13. storočí sa tento poplatok zvýšil až na 80 denárov. ■

ZBERATEL[®]

OZNAMUJE

V piatok 8. 6. a v sobotu 9. 6. 2007 sa budeme prezentovať v stánku č. 2 v hale A0 vo výstavných priestoroch Incheby na Bratislavských zberateľských dňoch. Z týchto dôvodov bude predajňa vo štvrtok 7. 6. 2007 otvorená len do 16.00 hod. a v piatok 8. 6. 2007 bude zatvorená.

**Tešíme na vašu návštevu
v našom stánku na BZD**

Predajňa Zberateľ na Račianskom mýte 1/D má na žiadosť mnohých zákazníkov pôvodné telefónne číslo **02/44 250 149**. Dovoláte sa nás aj na číslo **0911 250 149**.

Redakcia časopisu Zberateľ má nové telefónne číslo **02/2070 2674**

VI. VALNÉ ZHROMAŽDENIE ZKF VR

26. 5. 2007 * POPRAD 1

■ 26. 5. 2007 Poprad 1: VI. VALNÉ ZHROMAŽDENIE ZKF VR • Zdenék Baliga • čierna

PREHLÁD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK apríl-máj 2007

dátum, domicil,
text pečiatky, autor, farba

8. MESTSKÁ FILATELISTICKO FILOKARTISTICKÁ VÝSTAVA
1947 - 2007
80 ROKOV SLOVENSKEHO TECHNICKÉHO MUZEA
KOŠICE 1 * 28. 4. 2007

BUDOVY POŠTY 30.4.2007

ŠTÚROVO 1

ODOVZDANIE NOVEJ

■ 28. 4. 2007 Košice 1: **60 ROKOV SLOVENSKEHO TECHNICKÉHO MUZEA V KOŠICIACH** • čierna

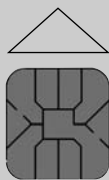
■ 30. 4. 2007 Štúrovo 1: **ODOVZDANIE NOVEJ BUDOVY POŠTY** • Ludovít Hudec • čierna

130 ROKOV POŠTY 1877 - 2007
7. 5. 2007
IVANKA PRI NITRE

STO ROKOV SLOVENSKEJ LIGY V AMERIKE
15. 5. 2007 • BRATISLAVA 1

■ 7. 5. 2007 Ivanka pri Nitre 1: **130 ROKOV POŠTY 1877 – 2007** • Miroslav Náršik • čierna

■ 15. 5. 2007 Bratislava 1: **STO ROKOV SLOVENSKEJ LIGY V AMERIKE** • Peter Augustovič • čierna

MALÉ OKIENKO TELEKARTISTU

/110/

RUBRIKA PRE ZBERATELOV
TELEFÓNNYCH KARIET

Marian Jobek

Čo nové pribudlo do našich zbierok slovenských verejných TK?

V MOT 102 som opisoval poslednú novovydávanú slovenskú verejnú TK (A 202), ktorá bola dodaná na trh v roku 2006. V tomto období dodala spoločnosť T-Com na trh novú, v poradí prvú TK v roku 2007 (obr. 1).

A 203 **Zábava na internete**
sa nikdy nekončí **čip GEM 6b**
(2 ženy a dieťa)

1/2007 120 Sk (60 jednotiek) 30 000 ks

Na karte A 203 je použitý klasický číselník TČÍ, pričom číselník je umiestnený vpravo dolu na jej zadnej strane. TK má platnosť do 31.12.2009.

Huby na TK – III. časť

V tretej časti problematiky húb na telefónnych kartách sa budem venovať takpovediac „zvyšku sveta“.

Na úvod by som však chcel doplniť ešte jeden údaj k Európe, kde som pozabudol na sériu ôsmich španielskych čipových kariet zo série Walt Disney – Snehulienka a sedem trpaslíkov. Aj keď kreslené muchotrávky na prvých troch kartách série (Blancanieves, Dormilon a Feliz) a jednotne na reverze všetkých kariet majú len miniatúrne rozmery, do štatistiky jednoznačne patria. Karty vyšli v rokoch 2002 a 2003 v náklade 4 000 ks a majú katalógové čísla P-514 až P-521.

Huby na telekartách sme v úvode 1. časti článku rozdelili do 4 skupín. V prvej skupine sú karty s obráz-

kami húb, do druhej boli zaradené huby kreslené, do tretej karty, ktoré spája s hubami napr. len názov a do poslednej falzifikáty. Mimoeurópske štáty sú v tabuľkách zoradené v abecednom poradí podľa svetadielov od Austrálie cez Ameriku, Áziu po Afriku.

Por. číslo	Štát	Počet TK	Skupina			
			1	2	3	4
1	Austrália	5			5	
2	N. Zéland	2		2		

Por. číslo	Štát	Počet TK	Skupina			
			1	2	3	4
1	Brazília	16	15		1	
2	Ekvádor	1	1			
3	Kostarika	1	1			
4	Mexiko	1	1			
5	Peru	1	1			
6	Salvádor	1	1			
7	Uruguaj	9	9			
8	USA	10		2		8
9	Hawai	3	3			
10	Venezuela	1	1			

Por. číslo	Štát	Počet TK	Skupina			
			1	2	3	4
1	Brunej	2	2			
2	Čína	103	64	39		
3	Izrael	3				3
4	Japonsko	95	43	52		
5	Kórea	3	3			
6	Malajzia	1		1		
7	Singapur	1		1		
8	Taiwan	2	2			
9	Thajsko	13	7	6		
10	Turecko	1				1

Por. číslo	Štát	Počet TK	Skupina			
			1	2	3	4
1	Libéria	9				9

Až potiaľ by bolo všetko OK. Pri opisovaní jednotlivých kariet však nastali dosť podstatné komplikácie. Zatiaľ čo na väčšine TK z Európy nebol problém identifikovať vyobrazené huby, pri mimoeurópskych štátoch boli problémy s identifikáciou zobrazených húb nad naše schopnosti. Napriek tomu, že sme oslovili aj odborníkov mykológov, veľmi sme si nepomohli. Časť „exotických“ húb na opisovaných TK tak zostala nateraz neurčená.

Austrália vydala 5 kariet, na ktorých sa huba vyskytuje, avšak len v názve. Ide o karty venované obdobiu 70. a 80. rokov, kedy Mushroom Records zastávali významné postavenie vo svete hudby, hlavne punku. Čipové karty s týmto názvom majú hodnotu štyrikrát po 5 a raz 10 AUD.

Do výpočtu štátov, ktoré vydali telefónnu kartu s tematikou húb, možno zaradiť aj Nový Zéland. V roku 1992 tam vydali 4-kusovú sériu GPT kariet (Bogor Cartoons) s kresleným ježkom v hodnote dvakrát 5 a raz 10 a 20 NZD. Huba (obr. na 2. str. obálky) je na druhej 5 NZD karte série (katalógové číslo G-055) a má názov Toadstools (muchotrávka).

Ďalšou novozélandskou kartou je privátna karta v hodnote 10 NZD s obrázkom vtáka kivi a skupinou húb v ľavom dolnom rohu karty.

Na americkom kontinente máme dosiaľ údaje o TK s hubami z 10 štátov. Najpočetnejšie zastúpenie má Brazília. Na druhom mieste je vďaka 8 falzifikátom USA.

Pri veľkom množstve brazílskych TK evidujeme len

16, na ktorých sú zobrazené huby. Prvých 10 vydala firma TELEMAR a patria do série Mata Atlantica - Fungos. Huby nafotil André Auler, fotograf, ktorého meno sa spája hlavne s dokumentáciou prírody. Aj keď zadné strany kariet sú doplnené opisom zobrazených húb, ich názov sme na nich nenašli. Pravdepodobne však nejde len o huby brazílske, ale o aký-

si prehľad, pretože niektoré zo zobrazených húb majú dosť široký priestor výskytu. Z exotickjších húb tejto série treba upozorniť na kartu č. 8 hadovku – Phallus (obr. 3).

Tabuľka č. 1 – Brazília

Por. číslo	Názov huby	Rok vydania	Náklad	Počet jednotiek
1	Trúdnik	12/1996	40 000	30
2	Štitovka	12/1996	40 000	30
3	Huba	12/1996	40 000	30
4	Hnojník	12/1996	40 000	30

5	Šupinovka	12/1996	40 000	60
6	Hviezdovka	12/1996	40 000	30
7	Prilbička	12/1996	40 000	30
8	Hadovka	12/1996	40 000	30
9	Huba	12/1996	40 000	30
10	Trúdnikovec	12/1996	40 000	30

Druhú, 4 kusovú sériu, vydala firma Telesc a patria do série Cogumelo. Autorom predlôh je, podobne ako prvej série kariet, André Auler. Karty sú doplnené názvom huby a jednotným opisom na zadnej strane TK.

Tabuľka č. 2 – Brazília

Por. číslo	Názov huby	Rok vydania	Náklad	Počet jednotiek
1	Pečiarka sp.	8/2000	50 000	30
2	Podpňovka sp.	8/2000	50 000	30
3	Basidiomycetes	8/2000	50 000	30
4	Pečiarka	8/2000	50 000	30

Kartu s vyobrazením soľnej lampy v tvare huby vydala firma Telegoiás a patrí k 10-kusovej sérii „Acervo goiano – artesanato“. Ide o siedmu kartu série, ktorá je venovaná ľudovej tvorivosti. Tomuto netradičnému vyobrazeniu huby je venovaný obr. 4.

Ďalšou brazílskou telefónnou kartou s hubou je pizza s pečiarikami firmy Rio Grande do Sul.

Tabuľka č. 3 – Brazília

Por. číslo	Názov karty	Rok vydania	Náklad	Počet jednotiek
1	Soľná lampa	7/2001	200 000	30
2	Pizza	6/2002	200 000	30

Čipové karty v cene 3 \$, na ktorých je vyobrazená pizza s pečiarikami, boli vydané aj na kartách Ekvádoru, Peru a Salvádoru, po jednej karte v každom štáte. Ďalšie údaje o týchto kartách nemáme.

Do tejto skupiny sme zaradili aj jedinú mexickú

kartu. Ide o čipovú kartu v hodnote 30 MXN, ktorá propaguje výrobky potravinárskej firmy Herdez, založenú donom Ignaciom Hernándezom del Castillo ešte roku 1896. Na „stopu“ tejto karty nás priviedol ruský zberateľ Anatolij Lermontov, ktorého zbierka obsahuje cca 180 TK s hubami, pričom napr. z Japonska má asi 60 kariet. Mexické huby, pečiariky, sú doslova zakonzervované v strednej časti poličky (obr. 5).

Karta z Kostariky v cene 500 colónov bola vydaná roku 2001 v náklade 800 000 ks. Predstavuje akýsi futuristický les s tromi obrovskými hubami, ktoré prekrývajú dve telefónne búdky (obr. 6).

Pomerne známe sú medzi zberateľmi uruguajské huby. Sériu 8 čipových kariet bola vydaná roku 2001 v náklade po 200 000 kusov telekomunikačným operátorom ANTEL. Z kariet v cene 10, 25 a 50 UYP stojí za pozornosť šupinovec nádherný (*Gymnopilus spectabilis*), jedovatá, no pomerne vzácna huba, ktorú sa nám podarilo nafotiť v okolí Domaše. Menej časté sú na TK aj vyobrazenia takých húb, ako sú lesklókôrovka či lakovka.

Existuje ešte jedna karta, na ktorej je podľa nášho názoru huba zobrazená. Karta s katalógovým číslom TC 92a - Mulita (pásavec) má vľavo pod čipom útvar, ktorý nám pripomína dve nad sebou rastúce plodnice húb. Keďže tráva v popredí akoby zakrývala peň stromu, je tento názor celkom reálny (obr. 7).

Tabuľka č. 4 – Uruguaj

Por. číslo	Názov huby	Rok vydania	Náklad	Nominálna hodnota
1	Muchotrávka	2001	200 000	10 UYP
2	Plávka	2001	200 000	10 UYP
3	Lakovka	2001	200 000	10 UYP
4	Prilbička	2001	200 000	10 UYP
5	Pevník	2001	200 000	25 UYP
6	Šupinovec nádherný	2001	200 000	25 UYP
7	Lesklókôrovka	2001	200 000	25 UYP
8	Strapačka	2001	200 000	50 UYP
9	Pásavec a huba	2001	200 000	5 UYP

Staršieho dáta je aj séria 8 húb z USA nominálnej hodnoty 5 USD. Celkový náklad ani rok vydania nepoznáme. Huby sú zastúpené tromi muchotrávkami (červená, červenkastá a pošvatá), ďalej strmuľkou, hnojníkom, šupinovkou menlivou, pôvabnicou fialovou a hríbom zavíratým. Tieto karty sú však falzifikáty.

Dve 4-kusové puzzle tvoria 1 USD karty s kreslenými obrázkami húb a postavičkami Šmolkov.

Ku kartám z USA je potrebné zaradiť aj tri havajské telefónne karty. Veľmi nekvalitné obrázky s malým rozlíšením sme objavili v jednej z internetových aukcií. O týchto kartách vieme len to, že majú hodnotu 5 USD a že sú na nich vyobrazené pravdepodobne dve muchotrávky a hríb.

Tabuľka č. 5 – Venezuela

Por. číslo	Názov huby	Rok vydania	Náklad	Nominálna hodnota
1	Leguán a lišajník	1999	1 mil.	3.000 Bs

Pri zaradení venezuelskej čipovej karty (leguán s lišajníkom, kat. č. CAN2-0438) do nášho zoznamu húb na TK si trochu pomôžeme lichenológiou, náukou o lišajníkoch. Tá hovorí, že lišajník má zvláštne postavenie medzi rastlinami, keďže ho tvoria dve zložky, huba a riasa resp. sinica. Hoci symbióza je v rastlinnej ríši bežná, v prípade lišajníka vytvára tvar, ktorý sa však na klasickú hubu vôbec neponáša...

P. Verdon (Dokončenie v budúč. čísle)

Pretty women a 10-korunová Bratislava

Na jednej z mimobratislavských filatelistických búr priznal mi mne starší neznámy pán a hovorí: „Mám desaťkorunovú modrú Bratislavu s pretlačou Slovenský štát 1939 v dvoj páske, ale s prevrátenou pretlačou a spojenými typmi pretlače. Čo by taká vec mohla štát??“ „V prvom rade by to muselo byť pravé, pretlač by musela byť pravá,“ odpovedám a dodávam, že o pravosti veľmi pochybujem, pretože 10-korunová Bratislava s prevrátenou pretlačou som v živote nevidel, a ešte k tomu v dvoj páske a so spojenými typmi pretlače? Ale občas aj motyka vystrelí, hovorím sebe aj pánovi a pýtam sa, či dvoj pásku môžem vidieť. „Samozrejme,“ odpovedá a pridáva informáciu, ktorú akoby chcel prejudikovať verdikt: Že dvoj páska má v zbierke minimálne 20 rokov a že je dokonca overená – doktorom Dubom. A že jeho predstava o cene, ak by to bolo pravé, je určite nad stotisíc korún. Súhlasím...

tujem: „Na prvý pohľad, voľným okom, to vyzerá veľmi dobre.“ Farba rovnaká ako originálna, kontúry rovnaké... Dvoj pásku si kladiem pod 16-krát zväčšujúcu lupu, sledujem písmeno po písmene; nie je to kníhtlač, to by bol jasný falzifikát. Písmená majú rovnaký tvar, rovnakú farbu ako originál, ale... Album vraciam majiteľovi. „Žiaľ, je to falzifikát!“ Majiteľ je sklamaný a pýta sa ma, na základe čoho som k tomu dospel. Odpovedám mu, že je to falzifikát vyrobený pomocou skenera a laserovej tlačiarne. Všetky takto vyrobené falošné pretlače v červenej farbe, ktoré som mal možnosť vidieť, mali totiž v okrajoch niektorých písmen a číslic nepatrné žlté tieň, žlté zvyšky – a pri kontúrach pretlače na skúmanej dvoj páske boli tiež! Neklamný dôkaz, že ide o falošnú pretlač vyrobenú najmodernejšou technikou; pri originálnej pretlači ani pri dobových (niekoľko desaťročí starých) falzifikátoch tieto žlté tieň nikdy nenájdete!

20 rokov v zbierke...

Na miesto stretnutia v Bratislave prichádzam mierne napätý. Uvažujem, čo mi starší pán povedal – že dvoj pásku má v zbierke minimálne 20 rokov. Vtedy tuším skenery a laserové tlačiarne neboli – tie najbezpečnejšie falzifikáty, takmer na nerozoznanie od originálu, sa totiž objavili len pred pár rokmi a sú vyrobené práve s ich pomocou. A čo tá značka Dr. Dub? Videl som ju niekoľkokrát na známkach prvej pretlačovej série Slovenského štátu a vo väčšine prípadov išlo o známky pravé. Ale ak niekto dokáže sfaľšovať celú pretlač, nejaká značka znalca preňho nemôže byť problém. Teoreticky by však pretlač mohla byť pravá. Zainteresovaní totiž vedia, ako rôzne „rarity“ za Slovenského štátu vznikali či mohli vzniknúť. Často na objednávku filatelistov. Filatelistička či obchodník si našiel kontakt na tlačiaru v tlačiarňi, kde sa známky vyrábali, sprostredkovane či osobne mu dal lacné nepretlačené československé známky, tlačiar ich vsunul do stroja opačne, na chvíľu spustil stroj a...potom už len vyniesť známky z tlačiarne a „rarity“ boli na svete. Asi takto mohla vzniknúť aj známka 50 h Košice (Pof. č. 345) s pravou modrou pretlačou Slovenský štát 1939, ktorú katalóg klasifikuje ako nevydanú známku, pretože neexistujú dôkazy proti tomuto tvrdeniu...

Sedíme v reštaurácii...

Sedíme v reštaurácii a pán mi po krátkych zdvorilostných vetách ponad stôl podáva malý album. Otváram ho a na prvej strane je spomínaná dvoj páska. Hneď kome-

Báchorky a Júlia Robertsová

V tom momente sa ukazujú ako nepravdivé a zavádzajúce aj informácie o tom, koľko dvoj páska odpočívala v zbierke. Podľa dostupných informácií sa laserové tlačiarne bežne používajú asi 10 až 12 rokov. Ale to je obvyklá prax – dodávať dôveryhodnosť skúmaného či obchodovaného materiálu báčorkami typu „zdedil som to po starom otcovi“.

Rozprávka sa rozplynula po pár sekundách a na tomto mieste by sa nenaplnený príbeh o zbohatnutí mohol skončiť. Mohol by však pokračovať skúmaním, čo spôsobuje tie žlté tieň pri niektorých písmenách pretlače (vďaka za ne, bez nich by sa aj znalec riadne započítal). Spôsobuje ich nedokonale „načítanie“ červenej farby skenerom (skúšobné pretlače sa vyskytujú na žltkastom papieri, pozostatok žltej farby by mohol pochádzať aj z neho), alebo je to skôr záležitosť laserovej tlačiarne, ktorej valec je pri nanášaní farby zohriaty na vysokú teplotu a tá spôsobuje tie žlté tieň pri kontúrach pretlače? (Alebo ide o ochranný prvok pri samotnej tlači, neviditeľný bez zväčšenia, aby bolo možné rozoznať napr. aj falzifikáty bankoviek? – pozn. red.)

Príbeh však môže pokračovať aj informáciou, ktorú som sa dozvedel o pár dní: Dvoj páska bola kúpená v Nórsku za pár desiatok eur a predaná na Slovensku za niekoľko tisíc. Nový majiteľ ju kupoval s cieľom zarábať „majland“. Nepodarí sa.

Pre Pretty women, pre Juliu Robertsovú, si nakoniec boháč Richard Gere po lešení nepride...

Bohumil Synek

Skauting v Československu a v Slovenskej republike

Dňa 1. augusta 1907 Robert Baden-Powell otvoril na ostrove Brownsea prvý skautský tábor. V tomto okamihu sa začala písať história skautingu, a preto si v tomto roku pripomíname sté výročie tohto hnutia.

V roku 1911 sa Anton Benjamín Svojsík vydal na cestu do Anglicka s cieľom zoznámiť sa s novinkou mimoškolskej výchovy – skautingom. To sa mu podarilo. Po návrate domov začal so švagrom D. Stránským prekladať knihu BP Scouting for boys. Na jeseň 1911 založil prvú skautskú družinu, zloženú zo žiakov žižkovskej reálnej školy, kde pôsobil ako pedagóg. Družina chodila na výpravy do pražského okolia, hlavne do Prokopského údolia. Chlapci boli nadšení zo skautingu. Svojsík chcel skautingom rozšíriť sokolskú výchovu. Začal prednášať a písať články do novín. Vo februári 1912 vydal brožúru Český skaut a v máji knihu Základy junáctví.

Sokol však neprejavil o skauting záujem, preto Svojsík založil skautský odbor vo Zväze českých spolkov a priateľov pre telesnú výchovu mládeže v Prahe.

V lete 1912 sa Svojsík spolu s trinástimi chlapcami vydal na prvý skautský tábor. Pešo putovali štyri dni až dorazili na malebnú lúku uprostred Orlovských lesov, neďaleko Lipnice nad Sázavou. A čo bolo náplňou tábora? Ráno rozsvička, cez deň stavanie táborových stavieb, cvičenie orientácie podľa hviezd a mapy, signalizácia, pozorovanie zvierat a stopovanie, výuka prvej pomoci, rôzne hry, výlety do okolia a na hrad Lipnica. Večer mávali táborový oheň. Postupne vznikali skautské oddiely v mnohých mestách a mestečkách. Na jar 1913 sa konal kurz pre činovníkov. V septembri bol v Prahe postavený ukážkový skautský tábor pre verejnosť. Dňa 15. júna 1914 sa skauting stal samostatným spolkom s názvom Junák – Český skaut, 15. januára 1915 vychádza prvé číslo časopisu Junák. V tom istom roku po prvýkrát mali tábor

aj skautky. Počas prvej svetovej vojny skauti pomáhali Červenému krížu, organizovali zbierky oblečenia a peňazí pre vdovy a siroty. Skauti sa aktívne podieľali

aj na založení prvej Československej republiky, v Prahe zorganizovali skautskú poštu, ktorej úlohou bolo doručovať dôležité správy, listy a telegramy medzi členmi Národného výboru a novými štátnymi úradmi. Pri tejto príležitosti boli 7. 11. 1918 vydané prvé dve skautské známky na svete, teda skôr ako známky Hradčany. Listy doručené skautmi sú zberateľsky hľadané materiály. Postupne začalo vznikať mnoho skautských organizácií, aby sa zabránilo ďalšiemu deleniu skautských organizácií, vznikol Zväz Junákov - Skautov republiky Československej. O vzniku organizácie bol informovaný T. G. Masaryk, ktorý skautom venoval vyšívanú vlajku.

V marci 1919 vznikol prvý slovenský skautský oddiel v Žiline. Na prvom skautskom Jamboree v Londýne sa zúčastnilo aj 9 skautov z Československa. V júli 1922 sa v Paríži konala medzinárodná skautská konferencia, bolo založené Medzinárodné skautské bratstvo (dnes sa používa názov Svetová organizácia skautského hnutia – WOSM), Zväz Junákov – Skautov republiky Československej bol zakladajúcim členom.

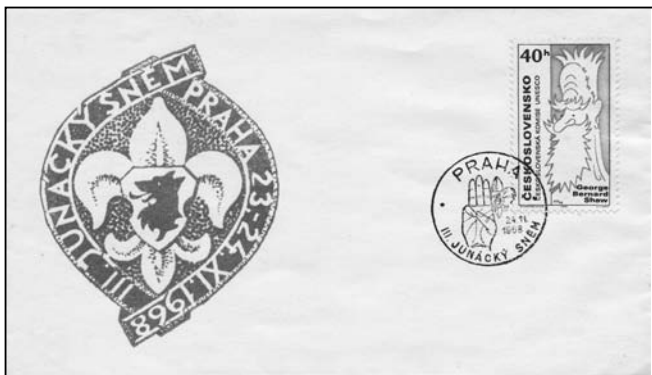
Nasledujúci rok sa konala prvá Lesná škola. Po vzore Jamboree sa v Prahe konali Tábory slovanských skautov. Zúčastnilo sa ich 15 000 skautov z Československa, Juhoslavia, Litvy, Lotyšska, Anglicka, Francúzska, Rumunska, Maďarska a Rakúska. Na tento tábor nadväzoval ďalší v Poľsku, ktorý sa konal o štyri roky neskôr. Československí skauti požiadali o usporiadanie 4. Jamboree v Československu. Bohužiaľ, táto žiadosť bola zamietnutá. V roku 1938 zomiera zakladateľ československého skautingu A. B. Svojsík. Zväz junákov, skautov a skautiek

republiky Československej sa zlučuje s Junákmi voľnosti, Katolíckymi skautami a Švehlovými junákmi – 22. januára vzniká nová organizácia Junák – ústredie skautskej výchovy.

Rozpadom Československa prichádzajú zlé časy pre skautov. Najsťor je zakázaný na Slovensku (namiesto skautov vznikla Hlinkova mládež), neskôr aj v protektoráte Čechy a Morava. Skauti v ilegálne rozvíjajú svoju činnosť naďalej. V máji 1941 vznikol Zväz československých skautov vo Veľkej Británii. Skauti sa aktívne zapájajú do boja proti fašizmu. Skaut Ján Kubiš sa zúčastnil atentátu na Heydricha, pri ktorom zomiera. Na konci vojny boli popravení piati skauti za odbojovú činnosť. Na ich pamiatku skauti nosia kamene na kamennú mohylu na horskom hrebeni Ivančena v Beskydách. O niekoľko mesiacov má skauting 250 000 členov. Skauti pomáhajú pri obnove vojnovy zničenej republiky.

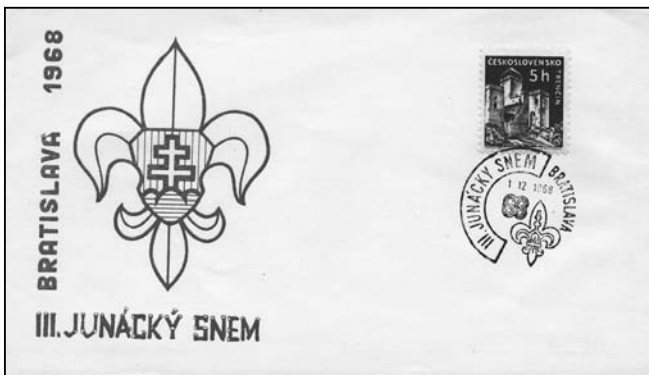
V lete 1946 navštívila Československo svetová náčelníčka skautiek lady Olave Baden-Powell. Po februárovom komunistickom prevrate v roku 1948 boli do vedenia skautingu dosadení členovia, ktorí mali za úlohu zlikvidovať skauting. V roku 1950 skauting oficiálne zaniká.

V období Pražského jara 1968 je skauting oficiálne povolený a 29. marca 1968 obnovuje svoju činnosť. Dňa 20. júna vychádza nulté číslo časopisu Skaut-Junák v náklade 180 000 výtlačkov. Cez prázdniny sa koná mnoho skautských táborov po celej republike. 23. a 24. novembra sa v Prahe koná 3. skautský snem. O týždeň

a vodkýň. Komunistická strana postupne pripravuje opätovnú likvidáciu skautingu. Rozbieha sa diskreditácia skautingu v tlači. V auguste 1970 prestali vychádzať

skautské časopisy Junák a Junácky činovník, 2. októbra je skauting oficiálne zrušený. Veľká časť oddielov pokračuje vo svojej činnosti v iných organizáciách – Červenom kríži, Turistických oddieloch mládeže a iných. Mnohé ďalšie pracovali bez organizačného zabezpečenia.

Po „nežnej revolúcii“ bol skauting opäť oficiálne povolený. Rozbehla sa činnosť mnohých oddielov a zborov po celej republike, 13. júla 1990 boli československé skautky prijaté do WAGGGS, o šesť týždňov neskôr boli skauti prijatí do WOSM. Na Jamboree v Kórei v roku 1991 sa zúčastnilo 6 skautov z Československa, z toho jeden zo Slovenska. Od septembra 1990 sa každoročne koná víkendové stretnutie skautov a skautiek v bratislavských lesoch pod názvom Bratislavské skautské dni. Zánikom ČSFR stratili český a slovenskí skauti členstvo v medzinárodných organizáciách a museli o členstvo znovu žiadať.

Na Jamboree v Holandsku v roku 1995 sa po prvý-

krát zúčastnil kontingent zo samostatnej Slovenskej republiky. V roku 1995 začína vychádzať časopis Médium, skautský časopis určený najmä pre skautských vodcov a roverov. V dňoch 26. 6. až 5. 7. 1998 sa v Revíšťskom Podzámčí neďaleko Žarnovice konal Eurocor – 98. stretnutie skautov a skautiek v srdci Európy. Eurocor nadväzoval na tradíciu Táborov slovanských skautov usporiadaných v roku 1931 v Prahe, na podobné slovanské jamboree, ktoré organizovali v roku 1935 poľskí skauti a na stretnutie Fénix 1997, ktoré sa konalo v Prahe. Hlavnou myšlienkou bol slogan „Spojme srdcia

v Európe“. Zúčastnilo sa na ňom 1 175 skautov zo Slovenska, Českej republiky, Poľska, Ukrajiny, Ruska, Holandska, Veľkej Británie, Nemecka, Maďarska.

V roku 1999 začína vychádzať ďalší celoslovenský skautský časopis s názvom Skaut, ktorý je určený najmä pre mladších skautov a radcov skautských družín. V tom istom roku získal Slovenský skauting plnoprávne členstvo vo WOSM aj WAGGS. V súčasnosti má Slovenský skauting viac ako 7000 členov organizovaných vo viacej ako 300 skautských oddieloch.

(podľa www.historia.skautingu spracoval -pem-)

Výstava a seminár v Košiciach

Pri príležitosti 60. výročia zriadenia Slovenského technického múzea v Košiciach a Dňa mesta Košice, Klub filatelistov 54-01 Košice a Slovenské technické múzeum Košice usporiadali v dňoch 28. apríla až 12. mája 2007 tradičnú, už 8. mestskú filatelisticko-filokartistickú nesúťažnú výstavu s medzinárodnou účasťou TECHFILA KOŠICE 2007. Exponáty vo výstavných priestoroch múzea boli orientované na vedu a techniku.

Návštevníci si mohli prezrieť štyri tematické exponáty dospelých filatelistov o vedcovi Štefánikovi, hutníckom kombináte VSŽ, baníctve a o kozmických letoch. Počtom najviac, a to deväť, bolo jednorámových expo-

nátov s témami napr. plynárenstvo, slávni fyzici na známkach, biotechnológie v poľnohospodárstve, cestná doprava, elektrina a balíkové nálepky. Päť exponátov mladých filatelistov ukazovalo vývoj lietadiel, dopravu, lode, železnicu a autá. Štyri filokartistické exponáty a analogické pohľadnice ukazovali kolajovú dopravu, železnice a automobil. Zaujímavá bola tiež ukážka zo zbierky telefónnych kariet s námetom dopravných prostriedkov a telefónov ako aj exponát Indickej pošty.

Organizačný výbor zabezpečil prístupnú poštovú pečiatku podľa návrhu člena klubu V. Gaála. V strede pečiatky je velocipéd Micheaux z roku 1869, ktorý je exponátom STM a pochádza z pozostalosti Milana Rastislava Štefánika. Pošta Košice 1 ňou veľmi čitateľne pečiatkovala poštové zásielky v priehradke zriadennej v priestoroch výstavy, čo potešilo najmä filatelistov (obr. je v rubrike Nové pečiatky).

Tento velocipéd je aj na prítlačí poštového lístka s pomenovaním výstavy a výročia STM (obr.).

Súčasťou výstavy bol aj odborný seminár k 60. výročiu založenia Slovenského technického múzea. Odznegli štyri prednášky: 60 rokov Slovenského technického múzea (A. Schwartzová, námestníčka riaditeľa STM Košice), M. R. Štefánik, vedec a technik (J. Maniaček st.), Motívy techniky na pohľadniciach (J. Gašpar) a Veda a technika v známkovej tvorbe Slovenska (Z. Kostecká, I. Maraček). Doplnujúce zaujímavosti odznegli v diskusií k prednáškam.

Tento veľmi aktívny klub filatelistov má so Slovenským technickým múzeom dohodu o spolupráci pri poriadaní rôznych akcií, medzi ktoré patria aj výstavy. Klub môže slúžiť príkladom, že aj v tejto zložitej finančnej situácii v ZSF si vie vytvoriť podmienky na činnosť. Rôzne výročia a tiež začiatky činnosti pošty môžu byť príležitosťami na propagáciu filatelie a podporu činnosti klubu filatelistov.

(vg + jms)

8. MESTSKÁ FILATELISTICKO
FILOKARTISTICKÁ VÝSTAVA
KOŠICE - 28. 4. - 12. 5. 2007

VELOCIPÉD MICHEAUX, 1869

STM 60 1947
2007

Švabinského J. A. Komenský má 50 rokov

Presne na Deň učiteľov, 28. marca 2007, mala známka s portrétom Jána Amosa Komenského (Pof. 930) podľa návrhu Maxa Švabinského v ryteckom prepise Jindru Schmidta 50 rokov. Je jednou známkou zo štvorkusovej emisie k 300. výročiu vydania Komenského spisu *Opera didactica omnia*. Tri známky z tejto emisie boli vyhotovené v tom čase najpoužívanejšou technikou, jednofarebnou rotačnou ocelotlačou na stroji Wifag.

Známka s portrétom J. A. Komenského sa technikou spracovania, celkovým vyhotovením aj formátom 29 x 49 mm výrazne líši od dovtedajšej našej známkovej produkcie, keď bola vytlačená jednofarebnou ocelotlačou z plochých dosiek na tlačovom liste so štyrmi známkami.

Táto známka vyniká prepracovanosťou detailov portrétu a dokonalým ryteckým prepisom J. Schmidta, ktorý možno považovať za jeden z vrcholov jeho tvorby

a samotnú známku za jednu z najlepších čs. portrétnych známok vydaných počas existencie Československa.

Na tlač známok v úprave tlačovej formy so štyrmi známkovými poliami sa použilo osem dosiek. Z nich rytec šesť označil v pravom dolnom rohu šikmými šrafovi v počte od jednej do päť, a to na všetkých známkových poliach jednej tlačovej dosky rovnako. Dve dosky prídavné šrafovi nemajú (I. typ) a dve dosky majú štyri šrafovi (V. typ), tieto sú rozlíšiteľné podľa ďalších znakov.

Podľa počtu vrypov sa filatelisticky dá rozlíšiť šesť typov známok, a teda aj TL. Ich zbieranie je veľmi populárne nielen na jednotlivých známkach, tlačových listoch, ale aj na FDC.

(-pem-)

Pramene: Merkur revue č. 1/2007

Československo 1945-1992, Pofis 2006

Výstaviště Praha 7, Holešovice

www.sberatel.info

10. mezinárodní veletrh poštovních známek, mincí, karet, minerálu a sběratelství

14. - 16. septembra 2007

Zrušenie vnútroštátnych náhradných sprievodiek

Ak na dodávaciu poštu prišiel balík, ale sprievodka k nemu nie, nečakalo sa na jej príchod, aby sa nezdržiavalo doručenie balíka. V takomto prípade sa vyplnila náhradná sprievodka s pripisom, ktorej originál slúžil ako dodací doklad a kópia slúžila na kontrolné účely. Údaje na nej sa porovnali s údajmi na originálnej sprievodke po jej príchode na dodáciu poštu. Náhradné sprievodky sa pripájali k bežným sprievodkám po ich príchode na dodáciu poštu. Tieto sprievodky obsahovali i upozornenie príjemcovi zásielky, že je povinný dodatočne uhradiť poplatky viaznuce na zásielke.

Náhradné sprievodky na území Slovenska používali všetky hlavné poštové správy – uhorská, československá (1918 – 1939, 1945 – 1992), maďarská (1938 – 1945) a slovenská 1939 – 1945, 1993 – 2005), verejnosti sa nepredávali.

Posledná úprava balíkových sprievodiek, vrátane náhradných, sa usku-

Dodatečné číslo 450		Pošta Pa 1	Denná pečiatka
Náhradná poštová sprievodka			
Obal: 1			
laná na Kčs h	Do- bierka Kčs h		Dobierka Kčs h
Adresa Shipuln'			
ul. Ledovt' 33/7			
hmotnosť: 2 kg g	Odosielateľ: Svät. Ma'ela ru' Du' 606 Mach 6		Úhrn Kčs h
TSNP-L.M. 365020-81			

Náhradná sprievodka použitá na pošte Prievidza 4 k balíku z Prahy do Prievidze. Balík bez sprievodky prišiel na poštu Prievidza 4 dňa 24. 2. 1984. Adresát ho prevzal 27. 2. 1984 po zaplatení doplatného vo výške 5 Kčs, čo dokladujú doplatné známky nalepené na prednej strane náhradnej sprievodky.

Vydal	Odtlačky pečiatok	Dodacie číslo 605
Zásielku(y) označujem sa, že zaplatené, colné a a zaväzujem sa, že zaplatené do ... na ...
Dňa	197...	6
podpis Jasna	28.6.	

točila v roku 1985, a to z dôvodu nevyhovujúcej úpravy dovtedajších. Nová úprava umožňovala zjednotiť rozmery balíkových sprievodiek, zväčšiť priestor na údaje o adresátovi i odosielateľovi zásielky a zabezpečila možnosť ich vyplňovania tlačiarňami výpočtovej techniky. Nová úprava nadobudla účinnosť od 1. 7. 1984. Od tohto dátumu sa sprievodky mali tlačiť iba v novej úprave. V súvislosti s novou úpravou boli zrušené tlačivá č. 11-098 A (Náhradná poštová sprievodka – dodací lístok pre

Zadná strana náhradnej sprievodky použitej ako dodací doklad k cennému listu zaslanému Medzinárodnou odúčtovňou spojov Praha adresátovi v Stupave. Príchod cenného listu do Stupavy i jeho doručenie adresátovi bolo v ten istý deň 8. 6. 1976. Doplatné vo výške 6 Kčs bolo uhradené doplatnými známkami dvoch vydaní.

<p>Zásielku, ktorej údaje sú vyznačené na prednej strane prijímam a zaväzujem sa, že dodatočne uhradím všetky poplatky, napr. dobierku, clo, doplatné a pod., ktoré na zásielke viaznu.</p> <p>Dňa <u>22. jan., 1992</u> 19.....</p> <p>ČESKOSLOVENSKO efa 14 Kčs 'kázal svoju totožnosť' ukazom sčíslo</p>	Dodacie číslo: <p style="text-align: center;">87</p>
	Zápis v doručovacej karte:
	Doručil: vydal:
	Poznámky:

Rub náhradnej sprievodky poslednej úpravy, vyplnenej k balíku z Nitrianskeho Pravna do Banskej Bystrice. Adresát býval v doručovacom obvode pošty Banská Bystrica 5, ktorá mu balík podľa odtlačkov denných pečiatok doručila 22. 1. 1993. V tomto prípade by čs. známka hodnoty 14 Kčs, ktorou je uhradené doplatné, bola použitá ako slovenská súdežná známka. Ak je však správny dátum doručenia uvedený odtlačkom dátumovky 22. 1. 1992, bol chybné nastavený dátum v dennej pečiatke pošty, a bolo by to bežné použitie čs. známky v období pôsobnosti čs. poštovej správy.

cenné listy) a č. 11-098 B (Náhradná sprievodka na prepis). Ich náhradou bolo tlačivo č. 11-098 Náhradná poštová sprievodka. Vyhotovenia náhradných sprievodiek predchádzajúcich úprav sa mali používať do spo-

6. D. Evinic: Maďarský zábor Slovenska – Náhradné, služobné sprievodky... Zberateľ č. 12/2001
7. D. Evinic: Náhradné sprievodky uhorskej pošty... Zberateľ č. 7/2004

trebovania. Na nových tlačivách sa druh zásielky (balík alebo cenný list) vyznačoval krížikom v predtlačenom štvorci. Zoznam tlačív mal byť opravený po uplynutí roka 1985.

Náhradné sprievodky boli zrušené v roku 2006, čím sa stali uzavretou oblasťou poštovej histórie Slovenska.

Dušan Evinic

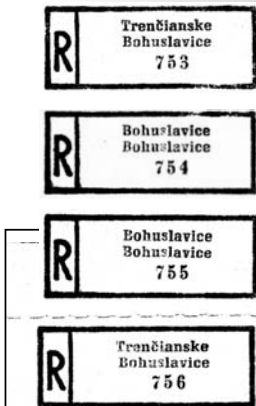
Pramene:

1. M. Sýkorová: Poštová prevádzka II
2. J. Pšenička: Poštovní služba výkonná (II. vydanie)
3. Vestník Federálneho ministerstva spojov č. 14-15/1985
4. Poštový vestník č. 22/2006 na Slovensku 1918-1985
5. D. Evinic: Balíková pošta

Bohuslavice, Bohuslavice

Na príspevok M. Bachratého o R-nálepke s domciom Bohuslavice, Bohuslavice uverejnený v štvrtom tohtoročnom

číslu Zberateľa, reagoval náš čitateľ **Viliam Pasch z Ružomberka**. Predložil kópie štyroch doporučených listov s poradovými číslami na R-nálepke 753, 754, 755 a 756, posielaných z Trenčianskych Bohuslavíc 3. 9. 1991, a nimi dopĺňa a presňuje údaje v uvedenom článku. Z reprodukcií R-nálepiek je evidentné, že v 100-kusovom hárku boli až dve nálepky s chybným textom, a to s koncovým dvojčíslom -54 a -55. M. Bachratý zachytil list s R-nálepkou z osemstovkovej série (855), p. Pascha zo sedemstovkovej (754 a 755). Potvrdilo sa teda konštatovanie v článku, že sadzba pre knižtlač sa zostavovala ručne a menili sa len číslice na stovkovej pozícii.

Vážený pán

(red.)

Technika razby mincí v stredoveku

V rámci strednej Európy sa stali razené mince nevyhnutnou súčasťou hospodárskeho života jednotlivých štátov približne od záveru 8. storočia (Bavorsko), alebo až v 10. storočí (Rakúsko, Čechy, Poľsko). Znalosť výroby mincí sa preniesla z Franskej ríše, kde Karol Veľký nechal medzi rokmi 780 – 790 uzákoniť prvé mincové nariadenie o razbe širokých strieborných denárov. Z vtedajšej karolínskej libry/funtu s hmotnosťou 408 g sa ich vyrazilo 240 ks, teda poldenárov 480 ks. Tento systém sa postupne uzákonil v celej Európe.

Mince sa tak stali nielen reprezentantom panovníka, jeho suverenity a oprávnenosti vládnuť nad určitým územím. Pomerne rýchlo sa presadili aj ako prostriedok obchodu (pri platbách za nákup výrobkov), vyrovnávania medzinárodných záväzkov (napr. každoročných poplatkov cisárom Nemeckej ríše), využívali sa na miestnych trhoch a pod. Podobný proces nastal aj v Karpatskej kotline, kde sa v závere 10. storočia sformoval nový štátny útvar – stredoveké Uhorsko. Ako je známe, jeho prvým panovníkom bol kráľ Štefan I. (997–1038), už ten nariadil výrobu štátnych peňazí. Stalo sa tak onedlho po jeho korunovácií počas Vianoc na prelome rokov 1000 – 1001. Preto jeho prvé slávnostné denáre majú symbol ruky držiacej kopiju so zástavou (symbol prevzatia vlády nad územím) a kráľovskú korunu.

Od čias vlády Štefana I. sa v Uhorsku razili mince skoro každoročne, až do skončenia stredoveku v roku 1526. Dnes ich je známych podľa katalógu L. Huszára 862 rôznych typov. Menové systémy v Uhorsku sa sice pod vplyvom politických udalostí mnohokrát zmenili, takže od 1. tretiny 14. storočia sa namiesto dvoch základných druhov strieborných mincí v hodnote denár

a poldenár razili minimálne štyri - zlatý florén a neskôr dukát, strieborný groš, denár, poldenár. Razba mincí v štáte však nezaničila a tak neraz napomohla k jeho rozkvetu. S pomocou štátnych platidiel sa posilnila obchodno-trhová výmena, upevnila sa dôvera obyvateľov k domácim peniazom. Mince sa využívali na rozvoj poľnohospodárstva, remesiel, na ochranu štátu, na výstavbu zemepanských sídiel, cirkevných objektov. Aj vďaka nim sa presadila kultúra, vzdelanie, umenie.

Pri počiatkoch razby mincí v Uhorsku ale neraz vznikol problém, akým spôsobom tieto platidlá vyrábať. Museli sa riešiť problémy technické (so zadovážením základného mincového kovu – striebra a medi, neskôr aj zlata a s výrobou minciarskych nástrojov), tiež umelecké (po schválení určitých námetov bolo nutné vytvoriť predlohu výzdoby mince a tú preniesť do razidla). Súčasťou procesu razby bola aj kontrola vyrazených mincí (ich hmotnosti a akosti) a ich expedícia k používateľom – na kráľovský dvor, do hlavných politických a cirkevných centier, do rúk obchodníkov, v období

Výroba v stredovekej mincovni.

neskorého stredoveku aj k bežnejším obyvateľom štátu. Pri výrobe mincí vzniklo viacero technických problémov, tie bolo nutné riešiť (pri razbe bežnejších peniazoch s ich akostou; u florénov, grošov, guldinerov s ich veľkosťou a hrúbkou). Nové riešenia podporili rozvoj viacerých technológií – hlavne kovolejárstva a kovotepectva, metrologických systémov.

Na rozdiel od antického mincovníctva, produkujúceho v Európe vlastné platidlá až do 5. storočia po Kr., pozostávala výroba stredovekých mincí z čiastočne iných technických postupov. V antike sa mincové kotúčky najprv odlievali a až potom sa ne vyrážali určité námety.

V stredoveku bolo treba najprv vytvoriť *mincové cány* (zain, zein), hrubé tyče alebo válce, ktoré sa potom údermi kladíva spracúvali na *mincový plát/plech* s určitou akostou. Na začiatku 11. storočia obsahoval cca 90 % striebra a 10 % medi; v 13. storočí sa pomer oboch kovov zmenil na 40:60. V 14. storočí bola akosť zlatých mincí okolo 98,5 %, strieborných okolo 65 %. V neskorších obdobiach sa tieto údaje často menili. Z plátu sa vyrezali *nožnicami* na *plech* alebo priebojníkmi okrúhle *kotúčky*. Zvyšok sa označil ako *cizélie* – odpad z výroby, ten sa roztavil a využil na ďalšie mince. Kotúčky boli viackrát čistené, aby mali jednotnú povrchovú úpravu a približne zhodné zloženie kovu. Zisťoval sa ich priemer/veľkosť a hmotnosť. Exempláre s príliš malou hmotnosťou sa vyradzovali a boli využité na nové mince. Kusy s nadmernou hmotnosťou sa orezovali. Odrezky sa pridali k *cizéliam*. Z obzvlášť kvalitných zliatin sa vytvorilo *razidlo*, do neho bolo nutné umiestniť negatívne otočený obraz budúcej mince. V 11. až 13. storočí sa obraz vytváral s pomocou *puncov* – nástrojov tyčinkového tvaru, kde na ich konci boli vyrobené vyvýšeniny v tvare bodky, obdĺžniku, polmesiaca, trojuholníka. Nimi sa tvorili písменная legiend a hlavné námety. Od 13. storočia sa do razidiel vyrývali obrazy mincí *rydlom*. Ovplyvnilo to aj zvýšenú umeleckú akosť súdobých peňazí. Pri razbe sa využívali dva druhy razidiel – spodné a vrchné. Spodné sa umiestňovalo do dubového klatu. Naň sa položil mincový kotúčik, ten umiestnil pomocník raziča mincí (minciara, pregéra). Pri výrobe platidiel sa na kotúčik položilo vrchné razidlo. Naň sa udrelo špeciálnym *minciarskym kladivom*, a tak vznikla minca. Aby sa zachytili všetky mince zhotovené pri výrobe, obliekal si pred razbou minciar špeciálnu zásteru prichytenú k drevenej bedni, do nej padali vyrazené exempláre.

Daný postup výroby mincí sa v stredovekých prameňoch nazýva *ručná razba mincí kladivom* – *Hammerprägung*. Bol síce progresívnejší ako postupy antické, ale napriek tomu mal viaceré nevýhody. Aby bola razba čo najkvalitnejšia, bolo nutné použiť minimálne dva-tri údery na horné razidlo. Preto sa neraz stalo, že vznikali prerazby, lebo sa kotúčik pri jednotlivých úderoch posunul trochu nabok (vznikol dvojráz-trojráz). V náleзоch mincí sa zaznamenali aj exempláre majúce obraz len na jednej strane. Pomocník raziča dal na spodné razidlo náhodou dva kotúčiky, takže jeden z nich mal obraz averzu a druhý obraz reverzu. Pri silnom údere mohlo nastat poškodenie mincí, keď sa natrhli ich okraje. Údery na vrchné razidlo často priniesli jeho opotrebovanie. Na mieste kde bol obraz mince sa roztrhol, tak sa muselo vyrobiť nové, čo znamenalo ďalšie náklady na produkciu peňazí.

Počas stredoveku sa z jedného razidla najprv vyprodukovalo asi 1 000 – 1 500 mincí, od prelomu 13. – 14. storočia až 3 000 – 4 000 ks. Potom sa razidlá kvôli opotrebovaniu (poškodeniu trhlinami, odermi, odlúpnutiu

čiasťočiek kovu) vymenili. Pretože panovníci požadovali niekoľkostotisícové až miliónové emisie štátnych platidiel, keď sa razili mince zväčša akosti, pracovali v jednej mincovni desiatky minciarov. Napr. koncom 14. storočia vo Viedni razilo až 40 razičov v jednom období. Výroba mincí v Uhorsku sa zabezpečovala vo viacerých mincovniach. Najstaršou je ostrihomská, produkujúca platidlá až do tretiny 13. storočia. V 11. stor. až do začiatku 14. storočia sa ale razilo aj v ďalších mincovniach, v Čsanáde, Záhrebe, Bratislave, Nitre. Od 14. storočia v Budíne, Kremnici, Košiciach, Pécsi, Visegrade, počas panovania Žigmunda Luxemburského sa vyrábali platidlá až v 15 mincovniach. Aj napriek množstvu vyrazených mincí sú dosiaľ z obdobia vlády Arpádovcov (1001 – 1301) známe iba dve razidlá – na platidlá Šalamúna a Bela III. Z nich iba prvé, v tvare tenkej tyčinky, sa považuje za originál. Druhé má tvar doštičky s vyrytými námetmi, preto sa považuje za poloprodukt na výrobu falošných mincí. Z obdobia rokov 1301 – 1526 je známych asi zo 5 razidiel, resp. ich častí – na guldinery Vladislava II. Razidlá sa podľa dnes známych kráľovských nariadení uschovávali v zvláštnych skrinách, spolu s probéorskými ihlami umožňujúcimi zistiť akosť kovu. Boli v miestnosti využívanej iba komorskými grófmí (prenájomcami mincovní, ktorí sa zodpovedali len panovníkovi), aby nemohli byť zneužitá na napodobeniny úradných platidiel. Po zmene typov mincí, keď sa vymenili ich obrazy, sa razidlá roztavili a vyrobili sa z nich nové razidlá. Po kontrole výrobných peňazí sa tieto expedovali v zvláštnych okovaných truhliciach hranolového či valcového tvaru do kráľovských miest, kde ich zmenárenníci vymieňali za staré mince. Tie sa následne vyzbierali ako pagament (zlomkový kov) a poskytovali sa na produkciu ďalších platidiel do mincovni.

Trochu odlišnú technológiu využívali minciari na prelome 12. a 13. storočia, za Bela III. a IV. Vtedy sa v Uhorsku objavili jednostranné strieborné mince zvané brakteáty. Ich pôvod je v Nemecku, cez Čechy a Moravu prišli aj do Uhorska. Na rozdiel od iných druhov mincí neboli ploché, ale ich okraj bol zvlnený. Preto sa razili zvláštnymi razidlami. Na spodné razidlo upevnené v klate sa prisunulo 5 – 10 kotúčikov, tie boli ale z tenšieho plechu ako u súdobých denárov. Na kotúčiky sa umiestnil dutý valec, na konci ktorého bolo razidlo s obrazom mincí. Naň sa udrelo kladivom a vyrobilo sa tak 5 – 10 mincí. Týmto spôsobom sa výrazne zvýšila mincová výroba, lebo sa skrátil čas na produkciu jednej mince. Zvlnený okraj poslužil nielen pri razbe, aby sa kotúčiky nešmykali, ale aj pri obchodovaní, keď sa mince dali poukladať na seba a potom sa dali do brakteátových schránok, uzavretých škatuliek. Obchodníci už nemuseli pri obchodoch prepočítavať všetky mince, ale preberali iba určitý počet schránok.

Ján Hunka

Predstavujeme ďalšie zberateľské odbory (5)

Pivové suveníry

Sekcia zberateľov pivových suvenírov patrí v rámci Klubu zberateľov kuriozít (KSK) medzi tri najväčšie sekcie – spolu s modelmi a pohľadnicami. Vyplýva to aj z návštevnosti na stretnutiach zberateľov pivových suvenírov, ktorých sa zídne vždy okolo 500. Takéto stretnutia poriada sekcia, ktorú vedú Václav Soukup a Petr Nahodil, dvakrát ročne.

Vývoj zberateľstva pivových suvenírov sa v rámci KSK sleduje od r. 1974, keď boli zostavené prvé rebríčky klubov zberateľov pivových nálepiek a podložiek a orientač-

zberka získala už deväť diplomov a svojím rozsahom sa radí medzi svetovú špičku. Pozornosť si zaslúži aj unikátna a ocenená zbierka čs. pivových nálepiek do r. 1948 Ing. Vladimíra Steinera z Plzne, ktorá obsahuje viac ako 4 200 kusov etiekiet z tohto obdobia.

Ďalšou oblasťou sú **pivové podložky**, keď najväčšiu zbierku pozostávajúcu z viac ako 55 000 kusov vlastní pán Jaroslav Štěrba z Moravskej Třebovej. Jeho zbierka ocenená diplomom za najväčšiu zbierku obsahuje mnoho rarít z domova aj z exotickcej cudziny.

Zberateľstvu starých **pivových fliaš** kraľuje pán Jiří Drvota z Příbrami. V jeho zbierke, ktorá obsahuje viac ako 7 000 kusov, sú ozajstné unikáty a zbierka ako celok patrí medzi svetovú špičku. Zbierka získala už tri diplomy za najväčšiu zbierku.

Pivové plechovky sú ďalšou oblasťou zberateľstva. Patria sem aj plechovky od limonád, pretože väčšina zberateľov vo svojich začiatkoch zbierala oba druhy plechoviek. Treba však poznamenať, že táto oblasť je naozaj nesmierne náročná na priestor, a preto mnohí zberatelia prestali časom zbierať plechovky z limonád. Niektorí sa začali špecializovať a zbierajú napríklad určitý štát alebo prešli na veľmi obtiažnu kategóriu, ktorá vznikla v Spojených štátoch amerických. Ide o kategóriu OC/OC (one can/one country), keď v zbierke je zastúpená jedna plechovka z každej zeme. Absolútnou špičkou v tejto kategórii je zbierka Václava Soukupa z Prahy, ktorý je zároveň členom amerického klubu združujúceho zberateľov

ne boli uvedené zbierky pivovarských odznakov, pohľadníc, kalendárov a prospektov. Od r. 1974 až do súčasnosti je vývoj tohto zberateľstva veľmi dynamický. V rámci KSK sa pravidelne vyhlasuje Akcia zberateľstva. Pri tejto akcii sekcia pivových suvenírov zostavuje rebríčky prehľadov zbierok jednotlivých odborov. V rámci celého klubu sa udeľujú diplomy za najväčšiu zbierku a za pozoruhodnú zbierku. Tieto diplomy získali už mnohí špičkoví zberatelia pivových suvenírov.

Podľa údajov z posledného členského adresára sa najviac zberateľov venuje **pivovým nálepkám**. Svoje zbierky väčšinou rozdeľujú na ČR + SR a cudzinu. Pri českých pivových nálepkách sa ešte sleduje veľkosť zbierok starých etiekiet do roku 1948.

Najväčšou zbierkou pivových nálepiek z celého sveta sa môže pochváliť p. Antonín Tupý ml. z Ústí nad Labem. V jeho zbierke je viac ako 361 000 (!) pivových nálepiek, táto

tejto kategórie. Jeho zbierka obsahuje 192 plechoviek jednotlivých štátov. Ďalšiu špičkovú zbierku našich pivových plechoviek, ocenenú diplomom za pozoruhodnú zbierku, má p. Milan Eisner.

Korunkové uzávery si ako oblasť záujmu vybrali ďalší zberatelia. A ako do všetkých odborov ľudskej činnosti, tak i do výroby korunkových uzáverov sa premietli nové technológie, najmä možnosti potlačie. Preto sa na korunkách objavujú napr. znaky futbalových klubov, sporo odeté slečny, mestské znaky, fotografie hradov a zámkov a mnoho ďalších námetov. V súčasnosti najväčšiu zbierku, viac ako 40 000 kusov, vlastní pán Jiří Mejzr z Kralup nad Vltavou.

Medzi **ďalšie oblasti pivového zberateľstva**, ktorým sa členovia KSK venujú, patria pivovarské nálepky, korbele, poháre a pollitre, pohľadnice pivovarov, pivovarské kalendáriky, otvárače, faktúry a hlavičkové papiere, účtenky, pivovarské známky, pivné súdky, publikácie o pivovaroch, pivovarské odznaky, modely pivovarských kamiónov, akcie pivovarov, pivové podšálky, pivovarská dokumentácia, pivové stáčačky, stojanky na pivové podložky, fotografie pivovarov a telefónne karty s pivovou tematikou. Stále sa však objavujú ďalšie predmety, ktoré sa stávajú stredom zájmu zberateľov pivových suvenírov. Medzi ne patria tričká, čiapky a šiltovky s logom pivovaru, gulôčkové perá a zapalovače s potlačou súvisiacou s pivom a ďalšie.

Z prehľadu jednotlivých zberateľských oblastí vyplýva, že sa dá predpokladať ďalší rozvoj zberateľstva pivových suvenírov. Prispieva k tomu najmä vývoj rôznych nových technológií v oblasti tlače a reklamy. Ďalším prostriedkom rozvoja zberateľstva ako takého je v poslednom čase internet. S jeho pomocou môže medzi sebou komunikovať stále väčší počet zberateľov, ponúkať si výmenu zberateľského materiálu, posilať si obrázky ponúkaných vecí. Niektorí na internete prezentujú celé svoje zbierky i výmenný materiál. Na internete sú aj aukčné siene, kde sa draží zberateľský materiál. A tak má dnes mnoho zberateľov možnosť pomocou interne-

tu navštíviť pivovary vzdialené tisícky kilometrov bez toho, aby sa pohli od klávesnice a monitora počítača.

Zberatelia pivových suvenírov sa združujú vo viac ako 20 kluboch, majú Združenie klubov ČR a SR zberateľov pivovarských suvenírov a histórie pivovarníctva. Na čele združenia je Generálna rada, v ktorej má KSK svojho zástupcu. Generálna rada koordinuje termíny výmenných stretnutí zberateľov. Udeľuje ocenenie „ZLATÝ KORBEL“ pivovarom, inštitúciám, klubom a jednotlivcom. Zabezpečuje zberateľom pivových etikiet a podložiek noviniekovú službu. Propaguje zberateľstvo pivových suvenírov a históriu pivovarníctva v médiach. Združenie vydáva veľmi kvalitný a medzi zberateľmi obľúbený časopis „SVĚT PIVA“. Medzi zberateľmi pivových suvenírov je známy tiež kvalitne spracovaný spravodajca „Rytíř“, vydávaný Rytíř klubom v Jirkově. V oboch časopisoch, okrem zaujímavých článkov a najrôznejších informácií, sú i prehľady o vydávaných nových etiketách

a ďalších novinkách v oblasti pivových suvenírov. V posledných dvoch rokoch sa stále väčšej obľube zberateľov teší i slovenský časopis „PIVNÉ HOBBY“. Časopis vydáva Slovenská asociácia histórie pivovarníctva (SAHP) a je obsahovo na veľmi vysokej úrovni. Jeho odberatelia získávajú podrobný prehľad o zberateľstve pivových suvenírov na Slovensku.

O zberateľstve pivových suvenírov by sa dalo napísať ešte mnoho ďalších informácií. Najmä o tom ako si niektorí zberatelia triedia svoje zbierky a ukládajú materiály, ako získavajú nové prírastky, ako zbierajú len určité námety atď.

Zaujímavosťou o ďalšie informácie môžu napísať na adresu KSK alebo priamo vedúcemu sekcie pivových suvenírov na e-mail: p.nahodil@centrum.cz. Odporúčam na nahliadnutie aj klubové internetové stránky sekcie pivových suvenírov na www.sberatel-ksk.cz

Petr Nahodil

Operenci – spoločníci človeka

KUKUČKA OBYČAJNÁ

Príslovie hovorí, že vtáka poznáš po perí a človeka po reči. Perie je skutočne charakteristickým znakom vtákov. Veľmi dobre chráni telo vtáka pred stratou tepla. Túto úlohu dobre plní spodné perie – páperie, ktoré tvorí na tele hustú a mäkkú vrstvu. Dôležitou vlastnosťou peria je tiež to, že svojou pevnou stavbou umožňuje lietanie. Povrchové krycie perie sa škrídlíco- vito prekrýva a uzatvára okolo tela vzduchovú vrstvu. Je to obrysové perie, lebo vtákovi dodáva tvar a obrys. Na krídlach vyrastajú veľké perá zvané letky a na chvoste sú kormidlové perá.

Kukučka obyčajná (*Cuculus canorus L.*), čelad *Cuculidae*. Je veľká ako holub (33 cm). Zafarbenie má sivé, chrbát je bridlicovosivý, bruško biele so sivými priečnymi pásmi, jarabé. Niektoré samice sú hnedé, tmavšie jarabé. Chvostové perá sú tiež bridlicovosivé s bielymi škrvnami. Charakteristickým znakom druhu je dlhší chvost a končisté krídla. Kukučka obyčajná žije v Európe, v Ázii a v Afrike. Obýva lesy najrozličnejšieho typu. Je plachá. Samcov je obyčajne viac ako samíc a samička nevstupuje do trvalého páru, ale navštívi viac samcov v ich rajónoch. Živí sa väčšinou chlpatými húsenicami, ktoré malé spevavce nežerú. Sú to húsenice priadkocov, mnišok, piadiviek, chochlatiek a iné. Okrem húseníc žerie aj chrústy, tipuly a larvy piliarok. Je veľmi užitočná.

Kukučka si nestavia hniezdo, ani nesedí na vajíčkach. Vajíčka znáša do hniezd rozličných spevavcov v dvojdňových intervaloch. Hniezdo, do ktorého znesie vajíčko, si starostlivo vyberá. Najviac sú to hniezda vrchárkov, labtušiek, strakoša obyčajného, trasochvosta bieleho a žltého, penice slávikovej a popolavej a trstenárika obyčajného. V sezóne kukuč-

ka znesie asi 20 vajíček. Inkubačná doba je 12,5 dňa. Kukučka sa väčšinou liahne skôr ako ostatné mladé adoptívnych rodičov. Hneď po vyliahnutí kukučie mláďa začne vystrkovať ostatné vajíčka z hniezda. Vytlačá aj nevlastných súrodencov, ktoré sa už vyliahli. Robí to tak, že sa nahrbí, roztlahne krídla a cúva k okraju hniezda. Bezmocné mláďatá tak z neho vypadnú. Keď sa kukučka zbaví konkurencie, zožerie všetko, čo jej pestúni prinesú.

No nie vždy je taktika kukučky korunovaná úspe-

chom. Ak má byť podvrh úspešný, musí byť dobre utajený. Pestúni niekedy zistia, že v hniezde sa ocitlo cudzie vajce. Vtedy každý druh reaguje po svojom. Trstenárík jednoducho opustí hniezdo. Iné vtáky prerazia škrupinu vajíčka kukučky zobákom, a tak ho zničia.

V Japonsku sú jedným z najčastejších pestovateľov kukučích vajíčok strnádky. Mnohé z nich už vedia rozpoznať kukučie vajce a vyhodia ho z hniezda. Práve, keď sa zdalo, že japonské kukučky túto vojnu prehrali, objavila sa na scéne nová skupina „neskúsených“ vtákov. Keď asi pred tridsiatimi rokmi sa na územie kukučiek pristáhovali straky modré, kukučky sa rýchlo preorientovali na nového, nainvénoho hostiteľa. O desať rokov neskôr už tri štvrtiny strák odchovali kukučky, a nie vlastné potomstvo. Nedávno však straky modré začali s protiakciou, naučili sa útočiť na kukučky a vyhadzovať ich vajcia z hniezd. Niektoré vtáky sa naučili rozlišovať vajíčka kukučiek a začali sa brániť ich invázii. Ostáva však záhadou, ako dokážu naďalej prežiť. Pravdepodobne podvod kukučiek je taký dokonalý, že sa nedá jednoznačne odhaliť. A príroda im zrejme tiež pomáha.

Jozef Soľava

Ukrajina: Nová bankovka – 500 hrivien

Národná banka Ukrajiny vydala 15. 9. 2006 novú bankovku v hodnote 500 hrivien. Bola vytlačená na běžovo

tonovanom papieri so stupňovitým lokalizovaným portrétom vodoznakom, vysokosvetlým vodoznakom zobrazu-

júcim logo hrivny a vnorenými ochrannými vláknami.

Na líci je zobrazený filozof a literát Hrihorij Skorovoda a prevládajú farby běžová a olivová, na rube je budova Mohiljanskej akadémie, kde študoval, s farbami běžová a modrá.

Bankovka je vytlačená hĺbkotlačou a ofsetom s využitím orlovského efektu a má ešte ďalšie ochranné prvky – opticky variabilné farby, bezpečnostnú pásku s mikropísmom, skrytý obrazec, kontrolný pohľad, irisovú tlač, antikopírovacie rastre, magnetickú a ÚV-ochranu.

Medzinárodná skratka ukrajinskej hrivny je UAH. Podľa kurzového lístka

NBS jej hodnota v máji 2007 klesla pod 5 SKK. Kurz od 4. mája 2007 je UHA = 4,945 SKK.

-pn-

Večná známka

Začiatkom roka 2007 sa v zahraničnej tlači objavili správy o existencii známky, ktorá nemá číselné označenie nominálnej hodnoty, ale uhradí vždy a v každom čase výplátne pre obyčajnú vnútroštátnu zásielku prvej triedy. Rozvírila to kanadská pošta, ktorá vlni 16. novembra vydala nielen jednu, ale viac takýchto známok. Ak sa použije kanadské pomenovanie pre takú známku ako permanentná, ide o výraz, ktorý aj u nás používame, a teda jeho význam je zrozumiteľný – známka má platiť stále, trvalo. Na prvý pohľad je menej jasné anglické pomenovanie slovom *forever*, ktoré sa v týchto súvislostiach tiež používa. Jeho význam je „stále“ alebo „navždy“.

Kanada spravila veľkú propagáciu zámeru vydať v roku 2006 takéto známky. Oznánila vydanie viacerých, všetky boli v prvom dolnom rohu označené písmenom P v červenom javorovom liste. Mali aj označenie vydavateľskej krajiny. Pretože Kanada je členom Britského spoločenstva, bol na prvom mieste portrét kráľovnej Alžbety II, zhotovený počas jej návštevy v Kanade. Rovnaký formát malo aj sedem ďalších známok s pohľadmi na kanadskú krajinu, pričom nechýbal ani ľadový medveď. Ako jednotiaci prvok tohto radu bola v ľavom hornom rohu kanadská vlajka. Ďalšou bola známka s kvetom orchidey, ktorá patrila do skupiny výplátnych známok, preto bola vydaná ako zvitková, v zošitkovej úprave, aj pre bankové peňažné automaty. Tieto známky boli vydané aj napriek tomu, že už vtedy

bolo známe, že v máji 2007 sa zvýši základné výplátne z 51 na 52 centov.

Kanadská poštová správa tento krok ospravedľňuje tým, že pri poslednej zmene výplátneho v roku 2005 bola nútená vydať 60 miliónov jednotcových známok, a teda rovnaký krok by ju čakal aj v roku 2007.

Bolo by však nesprávne pripisovať toto prvenstvo kanadskej pošte. V praxi mnohých poštových správ takéto známky sú už dávnejšie, len to nebolo všeobecne známe. Ide o krajiny Belgicko, Fínsko, Francúzsko, Izrael, Monako, Nórsko, Švédsko a Veľká Británia. Teda pôvodne krajiny, ktoré boli vo vydávaní známok dosť konzervatívne. Vydanie takejto známky chystajú aj Spojené štáty. Zberateľom, ktorí zbierajú známky podľa druhu použitia, tak pribudla nová oblasť záujmu.

Karel Holoubek

4. MEDZINÁRODNÝ ZBERATEĽSKÝ VEL'TRH

4 th INTERNATIONAL COLLECTORS FAIR

BRATISLAVSKÉ ZBERATEĽSKÉ DNI 08. – 09. 6. 2007

Incheba, a.s., Viedeňská cesta 3-7, 851 01 Bratislava
tel.:00421 2 6727 2206, fax: 00421 2 6727 2055, email: mklimek@incheba.sk, www.incheba.sk

INCHEBA EXPO BRATISLAVA

Hala A0 (vpravo za hlavným vchodom)

Pozývame vás na 4. ročník medzinárodného zberateľského veľtrhu

Registrácia vystavovateľov

(zelená budova DAB – pod Novým mostom)

7. 6. 2007	9.00 – 12.00 hod.
8. 6. 2007	7.00 – 9.00 hod.
9. 6. 2007	7.00 – 9.00 hod.

Otváracie hodiny (hala A0)

8. 6. 2007	9.00 – 18.00 hod.
9. 6. 2007	9.00 – 16.00 hod.

Vstupné: 50 Sk, deti do 15 rokov zadarmo
parkovanie bezplatné

Mediálny partner: časopis Zberateľ

Sprievodný program

8. 6. 2007 16.30 – 18.00 hod.

Vyhodnotenie ankety o najkrajšiu poštovú známku roka 2006

9. 6. 2007 10.00 – 14.00 hod.

Aukcia numizmanického materiálu –
Mince, papierové platidlá, medaily, významenania

8. 6. a 9. 6. 2007

Zväzový znalci Dr. S. Šablatura a Ing. A. Tekeľ –
bezplatná poradenská služba v stánku ZSF

Stále prezentácie

Slovenská pošta – POFIS, Pošta Bratislava 1

- príležitostná poštová priehradka – prijímanie listových zásielok
- príležitostný poštový lístok
- pečiatkovanie príležitostnou poštovou pečiatkou
- predaj slovenských poštových známok a ďalších predmetov filatelistického záujmu

Do 19. písomnej aukcie firma **ZBERATEĽ**[®] prijíma hodnotný a kvalitný filatelistický materiál – známky, celiny, celistvosti

Ponuky prosíme zasielať v písomnej forme (aj elektronicky).
K známkam a celinám treba uviesť katalógové číslo, kvalitu a v prípade potreby položku bližšie špecifikovať; uviesť návrh vyvolávacej ceny.
K celistvostiam treba priložiť fotokópiu (alebo sken), bližšiu špecifikáciu a návrh vyvolávacej ceny.

Na ponuky rovnakým spôsobom odpovieme,
spôsob prevzatia materiálu dohodneme individuálne.

Ponuky prijímame do 15. 8. 2007.

Za vydraženú položku je poplatok 10 % z dosiahnutej ceny.

FIRMA ZBERATEL®

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ
ZNÁMKY, MINCE A POHLADNICE**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,

☎ 0911 250 149

e-mail: zberatel@chello.sk

Otvorené pondelok až piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

ALBUM ZIKA

**NEHLADAJTE MA DOMA,
NÁJDETE MA NA INTERNETE**

www.albumik.sk

MZIKA@HOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

www.zberatel.com

Návštívte internetové stránky firmy

ZBERATEL®

Kliknutím na titulykú úvodnej stránky sa
dozviete ďalšie informácie z jednotlivých
oblastí zberateľstva a o aktuálnych ponukách
firmy Zberateľ®

FILATELIA ALBUM

predávame a vykupujeme

**ZBIERKY ZNÁMOK, MINCÍ,
STARÝCH POHLADNÍC,
CELISTVOSTÍ**

**A OSTATNÝ FILATELISTICKÝ
MATERIÁL**

FILATELIA ALBUM

Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

telefón / fax: + 421 - 2 - 5296 7411

www.matchboxmuzeum.sk; www.filatelia-album.sk

Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16, 821 06 Bratislava

tel.: 02/45246 518, 0903 256 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch
(prílače, príležitostné poštové ☺ a strojové príležitostné ☻)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková
služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poš-
tové materiály na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympijské
hry a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál
na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore
majú **10% zľavu** na materiály firmy ERVO.

Firma Katalóg *Filatelia - Numizmatika*

Námestie SNP č. 37, 960 01 Zvolen ☎ 045 / 5320 250-51,
0907 818 772, e-mail: caniga.triangel@stonline.sk
Po – Pia: 10.00 – 18.00 hod.

Vykupujeme a predávame

**známky, mince, bankovky,
staré pohľadnice a vyznamenania**

Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

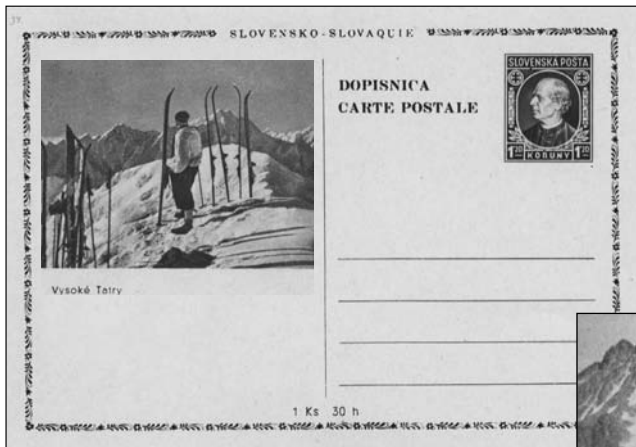
Ad: Poznáte obrázky z poštových lístkov?

Náš najvýznamnejší celinár Dr. Sobihard vo svojom príspevku (Zberateľ č. 3/2007) nasadil pátračom-filateli-

kých besied, podporených identifikáciou hrebeňov a končiarov z publikácií, horolezeckých máp aj zafixovaných spomienok z bezpočtu horolezeckých výstupov a JAMESáckych týždňov, vzišli nasledujúce tvrdenia. (Aj keď s možnými otáznikmi a s očakávanými následnými spresneniami, čomu sa iba potešíme, lebo výkladov môže byť viacero a pripúšťame asi 5 – 10 % možnosti omylov alebo nepresností...)

Takže CDV 4/4 Vysoké Tatry (lyžiar) zobrazuje hrebeň Vysokoj s jej vcelku známym dvojvrcholom Vysoká s výškou 2565 m, vypínajúcim sa na obrázku v pozadí medzi lyžami.

CDV 4/25 Vysoké Tatry (končiare) zobrazujú Rumanovu dolinku, vľavo s Vysokou, stred predstavuje Rumanovo sedlo a vpravo Malý Ganek 2425 m. (Asi viacerí návštevníci poznajú skôr jeho charakteristickú Galériu Ganku, viditeľnú zo sedla Váh z organizovaných výstupov na Rysy).

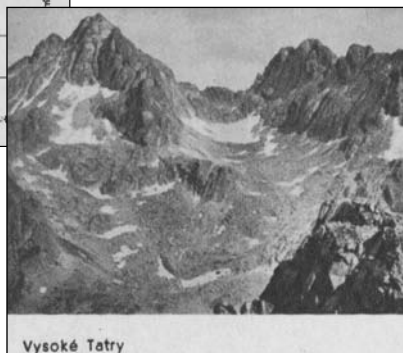

stom ozajstného chrobáka do hlavy. Ukázal na niektoré biele miesta v oblasti nášho zberateľského záujmu, keď príkladov nájdeme viac – aj obľúbené klasické Hradčany prinášajú nové a nové objavy aj po takmer deväťdesiatich rokoch, a teda musíme tieto miesta jednoducho zaplniť.

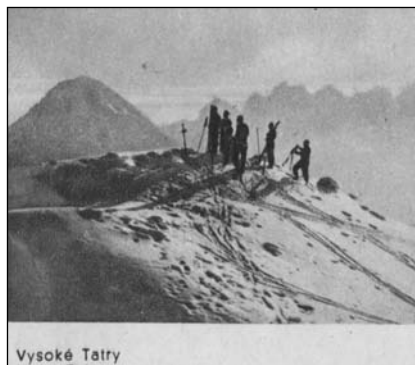
Priznám sa, že ja som skôr čakal, že sa ako prví ozvú naši filatelisti „tatranci“ z Popradu alebo Kežmarku, ktorí majú najmenšie európske veľhory, ako sa Vysokým Tatrám neraz hovorí, takpovediac pod nosom a tatranské profily poznajú bezmála z každodenného videnia. Prvý zareagoval bez prekvapenia Alex Urminský, naznačujúc identifikáciu zobrazených osôb, aj keď ľudí je podstatne viac ako vrchov, a teda predmetná úloha je ťažšia. Ale len zdanie, lebo s tatranskými končiarmi to nie je ani o trochu jednoduchšie.

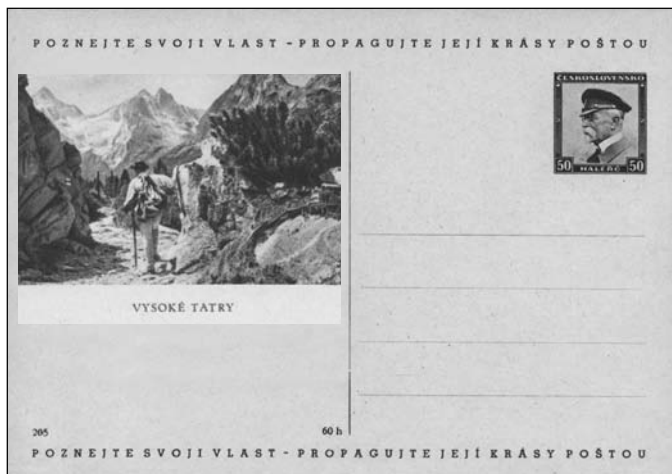
Každý turista, ktorý navštívil Vysoké Tatry čo len 2 – 3 razy, pozná bez problémov Gerlach podľa jeho kotla, viditeľného z južnej strany, napr. z vlaku od Svitavy alebo symbolickú siluetu Kriváňa – priam národného symbolu Slovenska. Nie je problém určiť Lomnický štít od Skalnatého plesa alebo Solisko zo Štrbského plesa. Ale stačí zmeniť uhol pohľadu a pozrieť na tatranské hrebene z niektorej vedľajšej doliny – a sme vedľa.

Tak som aj ja oprášil svoje znalosti z horolezeckých začiatkov kedysi pred tridsiatimi rokmi a poprosil priateľa, majstra športu Ivana Baju, o pomoc. Z niekoľ-

Ďalšia CDV 4/28 (Skupina lyžiarov) by mohla zobrazovať Slavkovský štít (2543 m). Vysokohorskí turisti poznajú nekonečný výstup na tento vrchol z Hrebienku,

s postupne sa odhalujúcimi novými a novými „predvrcholmi“. Vzadu je Bradavica s výškou 2492 m.

S identifikáciou vrcholov na tejto CDV je to ťažšie. Končiare sú neostré a pre identifikáciu je určujúce aj miesto, odkiaľ bola fotografia zhotovená. Vzhľadom na plochý zasnežený hrebeň možno predpokladať, že takéto podmienky na lyžovanie dávali dnes prísne uzatvorené Belianske Tatry, a vtedy by to s presnejším určením poukazovalo na to, že kopec vľavo je Jahňací štít. Úplne iné by to samozrejme bolo, keby sa nám Jahňací štít ukázal z doliny zo smeru od vyhorenej Kežmarskej chaty – ale čo už narobiť, keď nám naši predkovia zanechali takéto hádanky?

Posledná CDV 69/245 (Vysoké Tatry) otvára pohľad, aký sa naskytne turistovi z Magistrály do Veľkej stude-

nej doliny. Vpravo je (na obrázku useknutý) Prostredný hrot, v strede Strelecká veža 2 131m, Široká veža 2 466m a Ostrý štít 2 356 m. Celkom vľavo je Svišťový štít 2 380 m.

Horolezeckí sprievodcovia, (myslím tým príručky) uvádzajú pre horolezcov profily hrebeňov a končiarov (ktoré sú spravidla ako perové kresby alebo fotografie) so schémou výstupov a ciest, takže predložené neostré fotografie s použitou tlačovou technikou sérií obrazových poštových lístkov spred takmer šesťdesiatich rokov, sa nedajú dost dobre vzájomne porovnávať.

Na dôvažok uvediem, že práve pri príprave tohto príspevku som videl v televízii medailón nášho filmára – etnografa Martina Slivku, v ktorom odzneli aj jeho stretnutia s Karolom Plickom počas štúdií v Prahe a v relácii boli naaranžované aj zábery s mužom s valaškou, ktorého spomína vo svojom príspevku p. A. Urminský.

Obťažnosť identifikácie záberov dokumentuje aj fakt, že napr. dva rôzne zábery mi viacerí známi identifikovali ako Mengušovskú dolinu, ale ja sa pritom spolieham na autoritu môjho priateľa, ktorému týmto ďakujem za neoceniteľnú pomoc pri spracovaní príspevku. Avšak až pri ďalšom zhodnom tvrdení viacerých ľudí bude možné tieto identifikačné údaje uvádzať ako 100 % presné aj v katalógoch celín.

Ján Mička

MÁTE SLOVO

130 rokov pošty v Ivanke pri Nitre

Pri príležitosti 130 rokov pošty v Ivanke pri Nitre obec spolu s Klubom filatelistov 52-51 Nitra zorganizovala oslavu v miestnom Kultúrnom dome. Zúčastnili sa nej riaditeľka sekcie pošty J. Brichtová a Z. Magalová z MDPaT SR a M. Lörincz, riaditeľ Regionálneho centra pošty v Nitre.

Pre záujemcov boli pripravené novovydané pohľadnice Ivanky pri Nitre, Slovenská pošta ponúkala svoje produkty a používala príležitostnú pečiatku, na ktorej je erb obce.

Členovia KF 52-51 pripravili malú výstavku starých pohľadníc a používaných denných pečiatok, ktorých od vzniku pošty, od 7. 5. 1877, bolo spolu deväť rôznych.

K. Vydrová

SÚŤAŽ O KVET ZBERATEĽA

Vážení čitatelia,

po vyhodnotení štvrtého kola šiesteho ročníka našej súťaže sme mohli konštatovať nielen trvajúci záujem o súťaž, ale aj stúpajúci počet bodujúcich príspevkov. Potvrzuje nám to, že takýto kontakt s čitateľmi je obojstranne užitočný, pomáha vytvárať skladbu časopisu a výber príspevkov. Potešiteľné sú aj vaše ohlasy, ktoré osvetľujú niektoré doteraz nejasné miesta v oblasti zberateľského záujmu. Máme radosť najmä z ohlasov dlhoročných odberateľov časopisu, ktorí prekonali zábrany a napísali nám o svojich zberateľských zisteniach. Je to prejav istej dôvery a snažíme sa aj naďalej ju nesklamať.

V tomto kole si numizmatika vymenila miesto so známkovou tvorbou, keď prvá priečka s 28 hlasmi patrí šestnástej lekci Malej školy numizmatiky. V tesnom závese za 27 hlasov je na druhom mieste spomienka na autora mnohých čs. známok Vladimíra Kováříka. Další príspevok nového seriálu o operencoch ako spoločníkoch človeka dostal 17 hlasov, a tým získal tretie miesto. Tesne za ním, za 16 hlasov sa umiestnil článok Svetový deň pošty a na piatom mieste (13 hlasov) List z Moskvy.

Počet vašich odpovedí vo vyhodnocovanom kole bol 45, za všetky ďakujeme, a najmä za ďalšie hodnotenia a pripomienky.

Hlasy vo vyhodnocovanom kole boli rovnomernejšie rozdelené, a tak príspevky na prvých piatich miestach získali 68 % všetkých vašich hlasov. Bodovalo spolu 16 príspevkov (v predchádzajúcom kole tiež). Na prvú aj druhú otázku správne odpovedalo 44 súťažiacich.

■ Vyhodnotenie 4. súťažného kola:

1. otázka – fragment z druhej strany obálky, okrem jedného, správne identifikovali všetci súťažiaci - vyobrazený bol detail známky 30 h (Pof. 2010) z emisie „80. výročie organizovaného tenisu v Československu“ vydané v r. 1973.

2. otázka – správna odpoveď na otázku „ktorá slovenská známka je venovaná podobnému námetu a kto nedávno dosiahol v tejto oblasti významný úspech“, mala byť: známka č. 393 – Tenis, napr. D. Hantuchová druhýkrát vyhrala turnaj WTA Tours v Indian Wells alebo víťazstvo žien vo Pohári federácie 2005.

Na 3. otázku - (ktorý článok sa v aprílovom čísle

Zberateľa najviac páčil), hlasy súťažiacich (28) udelili prvé miesto **E. Minarovičovej** za šestnásť pokračovanie seriálu **Malej školy numizmatiky**. Na druhej priečke za 27 hlasov je **R. Fischer** za príspevok **Téměř zapomenutý Vladimír Kovářík**. **J. Solava** za druhú časť nového seriálu o **Operencoch, spoločníkoch človeka – Lastovička obyčajná**, získal 17 hlasov, a tým tretiu pozíciu. **M. Bachratý** za **Svetový deň pošty** na štvrtom mieste dostal 16 hlasov. **Vladimír Priputen** za **List z Moskvy** zabodoval (13 hlasov) na piatom mieste. Šiestu priečku za 11 hlasov získal **D. Evinic** za príspevok **Podacie a dodacie lístky Uhorskej pošty použité na Slovensku**. Na siedmom mieste je **P. Karaba** za článok **Chyba orezu háčeka a perforačné odchýlky**, keď získal 9 vašich hlasov. Na ôsmom mieste je S. Šablátúra za príspevok do rubriky **Zo znaleckej praxe**, keď získal osem bodov.

Ďalšie hlasy (1 až 5) súťažiaci priznali ešte ďalším ôsmim príspevkom.

V ý h e r c a m i štvrtého kola VI. ročníka súťaže sú **Adalbert Hackenberger z Bratislavy** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 250 Sk) a **Stanislav Adamov, Žarnovica** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 150 Sk). Srdečne blahoželáme!

■ 6. – júnové KOLO SÚŤAŽE

Do 6. kola 6. ročníka našej súťaže sme pripravili tieto otázky:

1. otázka znie: Z ktorej československej známky je fragment vyobrazený na druhej strane obálky, z akej emisie a v ktorom roku bola vydaná?

2. otázka znie: Ktorá slovenská známka a iná poštová cenina boli vydané s rovnakým námetom?

3. otázka znie: Napíšte troch autorov a názvy ich článkov, ktoré sa vám v júnovom čísle časopisu Zberateľ najviac páčili.

Vaše odpovede s poznámkou „Súťaž“ očakávame **do 29. júna 2007**. Za účasť v súťaži ďakujeme a tešíme sa na vaše odpovede.

Redakcia

Nunofi

*Slovenský internetový obchod
so zberateľskými potrebami*

Široká ponuka zberateľských
potrieb z oblasti
NUMizmatiky,
NOtafilie,
FIlatelie
a ďalších zberateľských oborov, ktoré si
môžete jednoducho a pohodlne objednať
prostredníctvom našej web stránky.

Objednaný tovar doručíme priamo k vám domov.

V ponuke nájdete albumy na mince, bankovky, poštové známky, pohľadnice, FDC, ETB, telefónne karty, športové karty, korunkové uzávery od fliaš a korunky od šampanského, odznaky + náhradné listy do všetkých nami ponúkaných albumov.

Doplňkové pomôcky ako pinzety, lupy, puzdrá, kapsle, UV lampy, rukavice, čistiace roztoky na mince, váhy ...

Obehové a pamätné mince, bankovky.

Odborná literatúra

Navštívte nás na
www.nunofi.sk
Tešíme sa na Vás

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Kalendár podujatí s uvedením ich názvu, miesta a termínu konania, prípadne ďalšími informáciami je zostavený podľa podkladov, ktoré redakcii poskytli usporiadatelia podujatia. Za obsah a znenie informácií redakcia neručí.

KLUBOVÉ STRETNUTIA

■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 • Každú druhú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, NUMIZMATIKA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Dobrovíčova ulica 14 (Suvorovov internát) I Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KEŽMAROK** - FILATELIA • Zasadacia mestskej polície, Hlavné námestie 3, I. poschodie • Každú prvú nedeľu v mesiaci (okrem augusta) od 9.30 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA, TELEFÓNNE KARTY • Železničná stanica, veľká zasadačka • Každú nedeľu od 9.00 hod. okrem sviatkov (júl, august možnosť zmeny termínov) ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ **LEVICE** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. • CK Junior, Sládkovičova ulica ■ **LUČENEC** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA, TELEFÓNNE KARTY a iné • Bufet Malá ryba, L. Štúra 6 (pri Lekárni) • 1. a 3. nedeľa v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MALACKY** - FILATELIA, každý posledný štvrtok v mesiaci okrem júla, augusta a decembra od 17.00 do 18.00, prístavba Mestského úradu, Radlinského 2751/1, I. posch., č. 112 ■ **MARTIN** - FILATELIA • Výmenné schôdzky v DO Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - NUMIZMATIKA • Penzión Čierna pani I Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA • Dom Matice slovenskej, Masarykova 42 • druhý pondelok v mesiaci o 17.00 hod. (okrem júla a augusta) ■ **NITRA** - FILATELIA I Akadémia vzdelávania, Sládkovičova 7 (za poštou Nitra 1) • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. I Dom Matice slovenskej, Dolnočermánska 737 I Párne utorok od 15. do 17. hod. • Stoly a vstup na oboch miestach bezplatne ■ **NOVÉ MESTO nad Váhom** - FILATELIA • Mestské kultúrne stredisko • Každý štvrtok od 18.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Klub dôchodcov na Podzámskej ulici I Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. n. PIEŠŤANY - FILATELIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času Ahoj, Teplická ul. 83 • Každú nedeľu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA • Každá prvá a tretia streda v mesiaci od 17.00 do 18.30 hod. v zasadačke pošty Poprad 2 (pri stanici ŽSR) na 2. posch. ■ **PREŠOV** - FILATELIA • Posádkový klub, Mukačevská 22 • Každý štvrtok od 16.00 do 19.00 hod. a každú nedeľu od 10.00 do 12.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Stretnutia spojené s výmenou materiálu • Cukráren EDEN pri Kláštore piaristov na ul. A. Hlinku • Každá nedeľa od 9.00 do 11.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou numizmatického materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každá prvá streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** - FILATELIA • Liptovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** - FILATELIA • Klubové stretnutia Cent-

rum voľného času ADAM, Levočská 14 • každý páry týždeň vo štvrtok o 16.00 hod., okrem júl-august ■ **TRENCÍN** - FILATELIA • Kultúrne stredisko Dlhé Hony • Každú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.30 hod. okrem Veľkej noci a Vianoc. V auguste 2-týždňová dovolenka ■ **TRENCÍN** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou v Dome armády • Každý tretí štvrtok v mesiaci od 16.00 hod. (okrem veľkých prázdnin) ■ **TRNAVA** - KF Tirnavia • Zborová sieň ECAV (vedľa ev. kostola), Nám. SNP • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **VRANOV n/ Topľou** - VŠETKY ZBERATELSKÉ ODBORY • Vináren Tibava, Duklianskych hrdinov 1235 • Každú prvú nedeľu po 15. v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov I Kontakt: (0905 547 950, ☎ 0911 547 950 ■ **ŽILINA** KF Žilina • Dom Matice slovenskej, Hollého 11 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ (R)

REGIONÁLNE PODUJATIA

➤ 2. jún 2007 BRATISLAVA

STRETNUTIE ZBERATEĽOV mincí, vyznamenaní, pohľadníc, odznakov a telefónnych kariet. Stredisko kultúry, Vajnorská 21, od 8.00 do 12.00 hod. ☎ 02/4437 3763, 4437 2620. Ďalšie stretnutie 8.9.

➤ 2. jún 2007 TRENCÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, výstavné priestory TMM, Pod Sokolicami 43. Info: ☎ 032/651 53 03, 0905 267 519.

➤ 8. - 9. jún 2007 BRATISLAVA

BRATISLAVSKÉ ZBERATELSKÉ DNI, všetky odbory, INCHEBA Expo Bratislava, Viedenská cesta, od 9.00 do 18.00 hod., 9.6. do 16.00 hod. ☎ 02/627 2206

➤ 10. jún 2007 NITRA

HOBBY STRETNUTIE ZBERATEĽOV RÔZNYCH ODBOROV, Párovská č. 1, od 7.00 do 12.00 hod.

➤ 10. jún 2007 SENICA

ZÁHORÁČKA BURZA VŠETKÝCH ZBERATELSKÝCH ODBOROV (tzv. blšie trhy), reštaurácia Wiliam Wallace, Hviezdoslavova ul. (vedľa hotela Senica) od 8.00 do 12.00 hod. Info: Miroslav Sukopčák, ☎ 0905 358 707.

➤ 10. jún 2007 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, všetky odbory, budova INGEO, Bytčická 16, od 7.00 hod. AUKCIA starožitností o 9.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563.

➤ 23. jún 2007 TRNAVA

BURZA ZBERATEĽOV ZNÁMOK, POHLADNÍČ, MEDAILÍ, ODZNAKOV, PLATIDIEL a ďalších predmetov zberateľského záujmu v Dome kultúry, Trojičné nám. 10, od 7.30 do 12.00 hod. ☎ 033/5515354, 0905 115 910. Ďalšia burza: 28.7.

➤ 30. jún 2007 TRENCÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, výstavné priestory TMM, Pod Sokolicami 43. Info: ☎ 032/651 53 03, 0905 267 519.

➤ 7. júl 2007 NITRA

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV; poriada Antik Media v SOU stavebnom Nábř. Mládeže 1. ☎ 0905 267 519.

➔ 15. júl 2007 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, všetky zberateľské odbory, budova INGOE, Bytčická 16, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563.

INZERCIA

■ **KLUB FILATELISTOV 54-01** a Združenie klubov filatelístov Košice prijíma a zašlú výbery do kolovania. Informácie na adrese správcu kolovania: Teodor Magda, Zborovská 2, 040 01 Košice. Z-120

■ **KÚPIM CELINY SŠ** použité na oslobodenom území od decembra 1944 do apríla 1945 (0903 131848) Z-121

■ **FILATELIA CLUB** Dolný Ohaj (okr. NZ) – výmena známok ☎ 0907 777 165, e-mail:ohaj@post.sk, www.filateliacub.host.sk Z-122

■ **HLADÁM** použité nepoškodené slovenské dobiejacie kupóny GSM Orange: Star Wars-Episode III a Superman sa vracia. ☎ 0908 14 65 59 Z-123

■ **PONÚKAM VÝBERY ZNÁMOK** do kolovania (len pre kluby). Provizia 20%. Pavol Kováč, Hanojská 4, 040 13 Košice, ☎ 055/636 1619, 0918 674 007. Z-124

■ **KÚPIM** slovenské kolky vydania 1939 nalepené a vytlačené na rozličných listinách. Pripadne ich vymením za podobné doklady z iných časových úsekov, rozličné filatelistické materiály a literatúru. Dušan Evinic, Poľská 4 040 01 Košice. Z-125

■ **PRIJMEM** kvalitné výbery známok do 1945, série, celiny. Kolónie F, GB, P, I vítané. Aj pohľadnice. ☎ 0903 708 613 Z-126

■ **KÚPIM** ★★ DCH 1/40 Prešov č. 166 s tropickým lepom. Kúpim ★★ známky Nitra (2 Sk) a Senica (6 Sk) s tropickým lepom. Väčšie bloky sú vítané. Marián Halko, Laborecká 16, 066 01 Humenné. Z-127

■ **PONUKA ZNÁMOK A MINCI**. www.filatelia-album.sk Z-129

■ **HLADÁM STARŠIE POHLADNICE** alebo fotografie pomníkov, sôch, pamätných tabúl a podobných pamätníkov M. R. Štefánika na Slovensku: Zvolenská Slatina, Šurany, Predmier, Nitra, Letisko v Nitre, Hlohovec, Leopoldov, Turzovka a Povrazník pri Lubietovej. Pohľadnicu alebo fotografiu novej sochy v Skalici. Ing. Ján Maniaček, Dlhá 56, 949 01 Nitra, ☎ 037/733 5060, 0907 340 929 Z-130

■ **KÚPIM** doklady slovenskej poľnej pošty 1939 - 1945, lepšie položky dobre zaplatím. ☎ 0908 94 33 35 Z-131

■ **KÚPIM** suveníry Mladej fronty o najkrajšiu čs. známku – ročníky 1963, 1964, 1965, 1967 a 1970. J. Mička ☎ 033/544 7311 – večer. Z-132

■ **DOPLNÍM** vašu zbierku Uhorska a Maďarska, všetko ☉ a ★★. Július Kríž, Továrnská 21, 984 01 Lučenec. Z-133

■ **KÚPIM** medzinárodné odpovedné kupóny. M. Machara, Rázusova 20, 911 01 Trenčín. Z-134

■ **PREDÁM** ★★ známky motív OH, futbal, vianoce – všetko celý svet. Pošlem ponuku podľa kat. Michel. Dobrá kvalita. Píše slovensky. Lad. Nemeček, Postfach 1912, D-77909 Lahr, Nemecko Z-135

■ **PREDÁM** telefónne karty Slovenska. Zoznam za známku. Milan Halász, Ovrúcká 12, 040 22 Košice Z-136

■ **KÚPIM** rohové 4-bl. SR č. 2LH, č. 3LH, č. 4LD, č. 11LH, č. 15LH, č. 22LH, č. 39LD, č. 47PH, č. 56LD, č. 71PH, č. 139PD, č. 141LD, č. 144PH, č. 169PH, PD, č. 213LH a celistvosti so známami ČSR PP3, 766, 866, 908, 910, 911, 1511, 1512, 1513, 1514.

Peter Ergh, Vážska 3560/1, 921 01 Piešťany. Z-137

■ **KÚPIM ZNL 1b** (svetlomodrý kartón) so známkou č. 1 (znak 8.-) ☎ 0907 13 15 51 So-Ne. Z-138

■ **HLADÁM** zberateľa na tému „Motyle“. Mária Mitošínková, Priehradná 1, 821 04 Bratislava Z-139

■ **KÚPIM** slovenský skart, najradšej po roku 2000. Kontakt: xixox@centrum.sk Z-140

■ **KÚPIM** 4-bloky, 6-bl., 8-bl., 10-bl. – len rohové, Londýnske vydanie z r. 1945. Vladimír Panáč, ul. Obrancov mieru 1151, 020 01 Púchov. Z-141

■ **HLADÁM** celistvosti z územia SR od r. 1993 s pečiatkami ambulantlych pôšt, poštových stredísk, poštovní, post-partner a pod. ☎ 055/636 1909, e-mail: geric.miro@pobox.sk Z-142

■ **KÚPIM** známky (★★, ☉) a FDC s poľovníckym motívom – poľ. zver, psy, zbrane, sokolarstvo, poľ. námät v umení a pod., a cicavce a vtáky Európy na známkach sveta. ☎ 0905 347 215 Z-143

■ **PREDÁM** výsadnú tlač (VT) č. 7 Hydrologická dekáda, odtlačok rytiny zn. č. 2079 v pôvodných farbách na liste 99 x 206 mm, s nulami, s podpismi autora a ryta. Na zadnej strane KT fialový text. ☎ 034/653 6341, 0908 718 838 Z-144

■ **HLADÁM** partnera na výmenu novniiek poštových známok, FDC, príležitostných pečiatok a iných filatelistických materiálov – korešpondencia rusky. Skakovská T. J. Poste restante, Postbox 101000 Moskva-počtam, Rusko Russia. Z-145

ČO PÍŠU INÍ

■ FILATELIE (ČR) ■ 5/ 2007

Úvodom je zaujímavý rozhovor s riaditeľom filatelistického odboru Rakúskej pošty o emisiej politike, personalizovaných známkach, spolupráci Praga 2008 a WIPA 2008 a nových námetoch. Na J. Baláža spomína dlhoročný pracovník tlačiarne cenín M. Vondřich. V oblasti poštovej histórie už 37. časťou pokračuje príspevok Fr. Beneša st. v seriáli Malé zastavenia na ceste filatelie a čs. poštovej správy, pričom sa 14. dielom vracia k začiatkom, k Hlučínsku, Vítorazsku a Valticku. J. Weissenstein v príspevku „Není všechno zlato, co se týpiti“ predkladá informácie o veľkom záujme filatelístov o makulatúru v počiatočnom období výroby čs. známok. V znaleckej hľadke sa Fr. Beneš podrobne zaoberá 15 h známkou Hradčany so zmiešaným zubkovaním. Na výlet do histórie bicykla vo svojom príspevku pozýva K. Musich. O zabudnutom futbalovom výročí píše S. Kamenický. V. Feldmann pokračuje v seriáli Názvy mesiacov filatelisticky a dokladuje máj. Problematiku jednoramových exponátov sa zaoberá W. Müller. V odbornej literatúre je recenzia na nový dvojdielny katalóg Michel Nemecko – špeciál 2007 a Michel Zámorie (6. diel) – Stredná a južná Afrika. Z tradičných rubrik sú tu informácie o novinkách Českej pošty, o nových známkach vo svete, inzercia a aktualita SCF.

■ POŠTOVNÍ NÁLEPKY č. 65 (2007)

Spravodajca Spoločnosti zberateľov poštových nálepiek úvodom informuje o jarnom stretnutí v Křemži, o zmenách názvov pôšt a o zmenách stavu pôšt a poštovní za rok 2006. Viacerí zberatelia informujú aj s ukázkami o zaujímavostiach z terminálov APOST. Klasické slovenské R-nálepky pripomína I. Trvdý. Ukážky príležitostných cenných nálepiek APOST z posledného obdobia predkladá M. Fencľ. Záver tvoria ďalšie informácie a inzercia. .

(spracoval -pem-)

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Zberateľské materiály a pomôcky ponúkané v tejto rubrike možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ alebo ich objednať písomne, e-mailom, prípadne aj telefonicky (➔ pozri informácie na 2.strane) **Novozaradené položky sú zvýraznené.**

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ★★

Austrália 1999, OH Sydney 2000, 1850	38,-
Bielorusko 2006, Ohrozené vtáky	
- Číbik chokolatý, séria (1)	29,-
Bielorusko 2006, Akváriové ryby (4),	55,-
Chorvátsko 1943, 3. filat. výstava v Záhrebe	
- historický obraz mesta zo 17. st., 115	60,-
Chorvátsko 2005, Davis cup 2005 (1)	30,-
Južná Afrika 1953, Pomoc poľnohospodár., 234-236	99,-
Kirgizstan 1992, Ochrana prírody, 1 (1)	10,-
Kirgizstan 1992, Orol, 2 (1)	10,-
Kokosové ostrovy 1980, 25 r. pod austr. správou, 56-60	45,-
Kongo 2002, Papagáje, PL(9)+ 2H	99,-
Kongo 2002, Sovy, PL + 2H	99,-
Kongo 2002, Vodné vtáctvo, PL (9)+ 2H	99,-
Kongo 2002, Praveké jaštery, PL (9)+ 2H	99,-
Kongo 2002, Život za polárnym kruhom-tučniaci,	
PL (9)+ 2H	99,-
Kongo 2002, Motýle, PL (9) + 2H	99,-
Kongo 2002, Huby, PL (9) + 2H	99,-
Kongo 2004, Orchidey, PL (9)	65,-
Kongo 2004, Rôzne druhy vtákov, PL (9)	65,-
Moldávia 2006, Šachová olympiáda (1)	55,-
NSR 1973, Poštové erby, 764-765	25,-
NSR 1973, Hudobné nástroje, 782-785	50,-
NSR 1974, Kvety, 818-821	35,-
NSR 1978, Držitelia Nobelovej ceny, Bl. 16	30,-
Pitcairn Isl. 1981, Veľké presídľovanie na Norfolk Isl.,	
206-208	39,-
Poľsko 1964, Vodné vtáctvo, 1490-1498)	65,-
Poľsko 1964, OH Tokio, Bl. 33	520,-
Poľsko 1964, Záhradné kvety, 1541-1552	70,-
Poľsko 1965, MS vo jachtingu, 1587-1594 + Bl.36	85,-

Poľsko 1965, Európska fauna

55,-

Poľsko 1966, MS vo futbale-Londýn, 1665-1672 + Bl.38	130,-
Poľsko 1966, ME v ľahkej atletike, Bl. 39	30,-
Poľsko 1989, Apollo 11, 3206A - hárček	45,-
Poľsko 1991, Motýle (Aporia crataeci), Bl 115,	
hologram, 3,00 €	35,-
Poľsko 2006, 250. výr. nar. W. A. Mozarta, 1 zn.	35,-
Rumunsko 1943, Červený kríž, 757-759	25,-
Rumunsko 1945, Spolupráca so ZSSR, 855-858	15,-
Rumunsko 1945, Marx, Engels, Lenin, 861-863	75,-
Rumunsko 1945, Marx, Engels, Lenin, □ 864-866	280,-
Rumunsko 1945, Marx, Engels, Lenin, □ Bl (3) 864-866	350,-
Rumunsko 1948, Lietadlá a lode, 1145-1152	135,-
Rumunsko 1968, Umenie (Grigorescu, D.Bouts,	
S. Ricci, Tizian...), 2666-71 + Bl.65	130,-
Rumunsko 1969, Umenie (Pallady, Tonitza, Liberi,	
Aachen...), 2755-60 + Bl.70	90,-
Sväjčiarstvo 1939, Kroje, 359-362	60,-
Thajsko 2003, 10. výročie diplomatických vzťahov	
s Juhoafrickou rep. (Slony) (2)	20,-
Tuva 1995, Pravek (7 + H)	90,-
Ukrajina 2006, Kone v športe (4)	45,-
USA 1994, 25. výr. výstupu na Mesiac, 2477	20,-
Uzbekistan 1997, Leopard, 145- 48 + Bl 17	99,-
ZSSR 1990, Praveká fauna, 6116-20	15,-
Rakúsko:	
1347 25. výr. OSN	13,-
1348 Šport	8,-
1349 Vianoce 1970	8,-
1350 Deň známky	14,-
1351 100. výr. nar. K. Rennera	6,-
1352 200. výr. nar. L. van Beethovena	14,-
1353 100. výr. nar. E. H. - Mazzaretti	6,-
1354 Bezpečnosť detí na cestách	7,-
1358 Kongres rakúskej komory (znak)	14,-
1359 Kongres obchodných notariátov	12,-
1363 Výstava 1000 r. umenia v Kremsi	6,-
1364 Neilreich - 100. výr. úmrtia botanika	6,-
1365 Festival zborových spevov	13,-
1366 700 r. mesta Kitzbühel	8,-
1367 200 r. viedenskej burzy	14,-
1368 50 r. viedenského veľtrhu	7,-
1369 25 r. rakúskych odborov	5,-
1370 50 r. rakúskeho Burgenlandu	5,-
1371 75 r. rakúskeho automobilklubu	14,-
1372 Otvorenie brennerskej diaľnice	14,-
1373-75 25. výr. zoštátňenia podnikov	25,-
1376 Jubileum železníc	8,-
1377 Športové rybárstvo	6,-
1378 E. T.- Seysenegg- 100. výr. narod.	5,-
1379 Vianoce 1971 – A. Dürer	8,-
1380 50 r. Zväzu rakúskych filatelistov	17,-

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ☉

- Benin 2003, Svet dinosaurov, PL (6) + H 35,-
Guinea Bissau, 1984, Lietadlá, séria (3) 10,-
Guinea Bissau, 1985, Vodné vtáctvo, 10,-
 Kongo 2005, Kačky a divé mačky, BI (6) + 2H 38,-
 Kórea 1976, LOH Montreal, PL(7) 25,-
 Kórea 1976, LOH Montreal – víťazi, PL 7+K 20,-
 Kórea 1978, LOH Moskva, PL(7) 25,-
 Kórea 1978, MS vo futbale Argentína, PL (4)+ H 22,-
 Kórea 1978, História MS vo futbale 1930-1978, PL(12)+H 46,-
 Kórea 1978, Letecká doprava, PL (8)+ H 35,-
 Kórea 1979, 35. MS v stolnom tenise, H 15,-
 Kórea 1979, ZOH Lake Placid, 2H 20,-
 Kórea 1979, LOH Moskva, H 15,-
 Kórea 1980, LOH Moskva, PL(8) 25,-
 Kórea 1980, 100 r. elektrifikácie železníc, PL (2) 35,-
 Kórea 1980, MS vo futbale 1978-82, PL (4)+ H 22,-
 Kórea 1980, História letectva, H 15,-
 Kórea 1981, MS vo futbale ESPAÑA 82, PL (4) 35,-
 Kórea 1982, MS vo futbale ESPAÑA 82, H 20,-
 Kórea 1982, Chránená fauna – tiger, PL (3) 18,-
 Kórea 1983, LOH Los Angeles, PL (5+k) + H 45,-
 Kórea 1983, Umenie - S. Lochner, H 15,-
 Kórea 1983, Mačky I, PL (6) 10,-
 Kórea 1983, Mačky II, PL (6) 10,-
 Kórea 1983, Mačky III, PL (6) 10,-
 Kórea 1989, ZOH Sapporo – Innsbruck, (9+k) 25,-
Kórea 1990, Kraby (3) 10,-
Kórea 1990, Páv, (2 + H) 20,-
 Kórea 2004, Hus WWF, (4) 18,-
 Kórea 2004, Hus WWF, (4x 4 blok) 80,-
Kuba 1989, História Lat. Ameriky – Salvador (20) 40,-
 Kuba 2003, Kubánsky krokodíl WWF, (4) 14,-
 Kuba 2003, Ostrovné vtáky, (4) 15,-
Libéria, Letecké (7) 22,-
-
- Paraguay 1976, Dobývanie kozmu, družice, výstup na mesiac, (8) 25,-
- Paraguay 1976, Plachetnice, (8) 25,-
 Paraguay 1976, Domáce zvieratá, (8) 25,-
 Paraguay 1977, História letectva, (8) 25,-
 Paraguay 1979, Vývoj letectva, (9) 29,-
 Paraguay 1979, Formuly 1, (9) 29,-
 Paraguay 1979, 100 r. elektrifikácie železníc vývoj el. lokomotív, (9) 29,-
 Paraguay 1979, Obrazy A. Dürera, Rok dieťaťa, (9) 29,-
 Paraguay 1979, Mačiatka, Rok dieťaťa, (7) 24,-
 Paraguay 1980, Vojské lietadlá, 75. výročie OAC, Zeppelin, (9) 29,-
 Paraguay 1981, Svadba Charles a Diana, (7) 24,-
 Paraguay 1982, Monoposty F1, (7) 24,-
 Paraguay 1982, Skauti a príroda (fauna), (10) 30,-
 Paraguay 1983, Lietadlové lode rôznych štátov (7) 24,-
 Paraguay 1983, Historické automobily, (10) 35,-
 Paraguay 1983, Vtáky, (7) 24,-
 Paraguay 1983, 200 r. leteckej dopravy, (7) 24,-
 Paraguay 1983, Rôzne plemená psov, (7) 24,-
 Paraguay 1984, Miestna fauna, (7) 25,-
 Paraguay 1984, Parné lokomotívy, (7) 24,-
 Paraguay 1984, Huby I, (7) 24,-
Paraguay 1984, Hist. plachetnice - UPU, (7) 22,-
 Paraguay 1985, Fauna – WWF, 7 24,-
Paraguay 1985, J. J. Audubon, vtáci, (7) 22,-
 Paraguay 1985, Rôzne druhy psov, (7) 24,-
 Paraguay 1986, Huby II, (7) 24,-
 Paraguay 1986, História automobilizmu, (7) 24,-
 Paraguay 1986, Autá na prelome storočia, (7) 24,-
Paraguay 1987, 150 r. železnice v Rakúsku, (5) 20,-
-
- Paraguay 1988, Pásovec, mravenčiar, zmena nom. (4) 15,-**
 Paraguay 1989, Mačky, (5) 22,-
 Paraguay 1989, Jazdci F1 – história, (5) 22,-
 R. de Côte D'Ivoire 2003, Fauna afrických planín, BI (6) + H 33,-
 Rusko 1992, Tigria rodinka (H) 15,-
 ZSSR 1989, J. F. Cooper – Posledný Mohykán (5) 12,-
- EUROPA – NSR 1956, 241 – 242 20,-**
1957, 268 – 269 8,-
1958, 295 – 296 10,-
1959, 320 – 321 8,-
1961, 367 – 368 10,-
1963, 406 – 407 8,-
1965, 483 – 484 8,-

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Krúžkový zakladač s kazetou na albumové listy A 4 v euroobale

Albumové listy so známkami sú uložené prehľadne a bezpečne.

Povrch je z hnedej plastickej fólie

Krúžkový zakladač	285 Sk
Kazeta	295 Sk
Cena za komplet	550 Sk
Názov krajiny (samolepka)	25 Sk

Katalógy použité

Michel č. 2 Karibské ostrovy 1995	690,-
Michel č. 8 Južná a juhových. Ázia	980,-
Michel - Deutschland 1995/96	220,-
Michel - Súkromné celiny 1987	300,-
Austria Netto katalóg, známky + mince 1997/98	185,-
Novotný: Mince ČSR 1918-92, ČR+SR 1999-2006	260,-
Novotný: Papierové platidlá ČSR 1918-92, ČR+SR 1993-98	160,-

Perové dosky

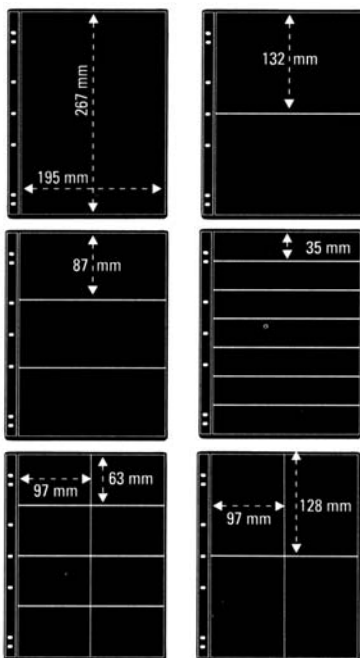
Originál Schaubek (modré, vínovočervené) – použité, zachovalé	á 860,-
Bez nápisu Schaubek (modré, vínovočervené, zelené, čierne) – nové	á 650,-

Listy do krúžkového zakladača zn. PRINZ

z čiernej plastickej fólie s rôznym počtom riadkov (1 – 7), s celošírkovými priesvitnými okienkami na vkladanie poštových známok a s delenými okienkami na zasúvanie telefónnych kariet a poštových lístkov.

Využiteľná plocha 195 x 267 mm.

Cena za 1 ks ľubovoľného vyhotovenia 26 Sk

Monografie čs. známok

č. 3 Výplatné známky 1923-1939	250,-
č. 4 Letecké, novinové, dopl. 1918-1939	230,-
č. 5 SO 1920	350,-
č. 13+14 České pošt. pečiatky od najst. dôb do r. 1918	180,-
Ocelotisk z plochých desek – poštovní známky a aršíky, I. diel s čiernotlačou (20 Kčs letecká L 36 – kúpele Sliač, katalóg 500 Kč)	650,-

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Katalógy nové

Špecializované netto katalógy ZBERATEĽ – SLOVENSKO

(známky, celiny, FDC, COB, CDV, NL, ZZ, CSO, CM, PT):

Roky 1993-1994	58,-
Roky 1995-1996	68,-
Roky 1997-1998	58,-
Rok 1999	29,-
Roky 2000-2001	58,-
Rok 2002	44,-
Rok 2003	58,-
Rok 2004	38,-
Rok 2005	44,-
Rok 2006	44,-

Zostava všetkých 10 ks katalógov len za 430,-

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Československo 1945-1992, 12 strán bez vyobrazení 18,-

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Slovensko 1939-1945, 8 strán s vyobrazeniami: www.zberatel.com

Známky základného radu podľa aktualizovaného cenníka Slovensko 1939-1945 sú v stálej ponuke firmy Zberateľ

Katalóg ERVO SLOVENSKO 1939-1945, 1993-2005 320,-

Novotný: Mince Jozefa I. 1705-1711 a Františka II. - Rákocziho 1703-1711 195,-

Novotný: Mince Karla VI. 1711-1740, I.vydanie 265,-

Novotný: MINCE MÁRIE TERÉZIE 1740-1780 (II.doplnené vydanie 2001) 235,-

Novotný: Mince Františka Lotrinského (1745-67), (1766-80) 250,-

Novotný: Mince Jozefa II 1765-1790 a Leopolda II 1790-1792 240,-

Novotný: Mince Františka I. 1792-1835 185,-

Novotný: Mince a korunovačné medaily Ferdinanda V. (1835-1848), 2006 185,-

Novotný: Mince Františka Jozefa I.(1848-1916) nové vydanie r. 2006 325,-

Novotný: Mince Leopolda I. (1657-1705) 330,-

Novotný-Mouliš: Katalóg mincí ČSR 1918-92, ČR a SR 1993-2007 365,-

Novotný: Papierové platidlá ČSR 1918-92, ČR+SR 1993-2007 365,-

Ponúkame albumové listy, Pofis aj formátu A 4:

- s nápisom SLOVENSKO	á 5,-
- bez nápisu	á 4,-
- so štvorcovou podtlačou (len formát Pofis)	á 4,-

Zásobníky na známky, havidky

Zásobník Lindner, A 4, čierne listy,
16-listový 490,-
30-listový 780,-

Zásobník Schaubek, A4, 16-listový, biele listy,
s logom i bez loga **Slovenskej pošty** 360,-
A4, 8-listový, biele listy, bez loga 180,-

Havidky čierne, šírka 30, 32, 38, 40, 44, 52,
55, 58, 60, 70, 85, 90 mm - balíček 60,-

Havidky čierne na PL:
ležaté, veľkosť 175x116 mm - ks 15,-
stojaté, veľkosť 116x175 mm - ks 15,-

Havidky biele na PL:
ležaté, veľkosť 175x120 mm - ks 15,-
stojaté, veľkosť 120x175 mm - ks 15,-
stojaté, veľkosť 135x185 mm - ks 19,-

Zásobníky na mince

Zásobník 10-listový, možnosť doplnenia
listov (3 alebo 4 otvory) 365,-

Náhradné listy
12-okienkové 55x53 mm - 1 list 30,-
20-okienkové 41x42 mm - 1 list 33,-
30-okienkové 31x35 mm - 1 list 35,-

Zásobníky na FDC (celistvosti)

Do veľkosti 190 x 120 mm. Dosky sú z plastovej fólie, vatované. Fóliové listy (50 ks) sa plnia zhora a obsahujú čiernu papierovú vložku.
Farby: zelená, modrá, čierna a červená 390,-

Pinzety a lupy

Pinzeta Prinz-Solingen alebo Lindner (špicatá, lopatkovitá alebo okrúhla), kus 85,-
Pinzeta Lindner, lopatkovitá zahnutá 155,-
Pinzeta lopatkovitá alebo špicatá, dĺžka 150 mm 260,-
Ďalšie lupy podľa Zberatelya 9, 10/2005 alebo na www.zberatel.com

Filatelistické nálepky

Nálepky firmy LINDNER 1000 ks - balíček á 64,-

Obaly na albumové listy

Formát A 4 (tzv. Euroobal) - 10 ks 15,-

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Albumové listy Zberateľ SLOVENSKO

	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
Ročník 1993	19,-	75,-	32,-	120,-
Ročník 1994	19,-	75,-	48,-	185,-
Ročník 1995	22,-	75,-	48,-	175,-
Ročník 1996	22,-	75,-	54,-	195,-
Ročník 1997	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1998	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1999	21,-	75,-	59,-	245,-
Ročník 2000	17,-	65,-	48,-	185,-
Ročník 2001	32,-	95,-	48,-	215,-
Ročník 2002	22,-	75,-	75,-	285,-
Ročník 2003	28,-	85,-	80,-	305,-
Ročník 2004	17,-	65,-	53,-	220,-
Ročník 2005	18,-	68,-	65,-	245,-
Ročník 2006	21,-	69,-	68,-	252,-

I.časť : základné známky a hárčeky,
 II.časť : PL, varianty kupónov a známky z hárčekov
 Pri objednávaní prosíme vždy uviesť ročník, jeho časť (I. alebo II.) a formát (Pofis alebo A 4) !
 Listy ponúkame bez zasklenia (BZ) a zasklené (Z).
 Formáty: Pofis a A 4. Ceny sú rovnaké!

Albumové listy SLOVENSKO 1939-1945

základný rad, 17 listov

BZ	135,-	Z	425,-
----	-------	---	-------

Albumové listy PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA 1939-1945

základný rad, 12 listov

BZ	95,-	Z	320,-
----	------	---	-------

Albumové listy Československo 1918-1939

základný rad, 32 listov

BZ	256,-	Z	800,-
----	-------	---	-------

Čisté albumové listy A4 s nápisom

Československo, Slovensko,
 Slovensko 1939-1945,
 Protektorát Čechy a Morava 1939-1945,
 Československo 1919-1939

kus 5,-

Albumové listy Zberateľ ČESKOSLOVENSKO

Ročník	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1992 Pofis aj A4	24,-	85,-	46,-	175,-
1991 Pofis aj A4	24,-	85,-	80,-	255,-
1990 Pofis aj A4	34,-	125,-	58,-	205,-

1989 a ↓ len A4	45,-	150,-	45,-	175,-
Ročník 1988	65,-	235,-	90,-	310,-
Ročník 1987	45,-	155,-	120,-	395,-
Ročník 1986	45,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1985	56,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1984	50,-	190,-	95,-	325,-
Ročník 1983	50,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1982	70,-	255,-	85,-	295,-
Ročník 1981	55,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1980	55,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1979	45,-	155,-	95,-	325,-
Ročník 1978	60,-	235,-	75,-	235,-
Ročník 1977	55,-	210,-	195,-	650,-
Ročník 1976	45,-	150,-	60,-	210,-
Ročník 1975	56,-	195,-	190,-	595,-
Ročník 1974	56,-	195,-	182,-	575,-
Ročník 1973	48,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1972	56,-	195,-	65,-	235,-
Ročník 1971	48,-	170,-	75,-	255,-
Ročník 1970	56,-	195,-	110,-	370,-
Ročník 1969	52,-	195,-	75,-	255,-
Ročník 1968	75,-	260,-	110,-	350,-
Ročník 1967	55,-	195,-	50,-	170,-
Ročník 1966	65,-	215,-	48,-	170,-
Ročník 1965	65,-	225,-	-	-
Ročník 1964	48,-	160,-	-	-
Ročník 1963	48,-	160,-	-	-
Ročník 1962	48,-	170,-	-	-
Ročník 1961	56,-	175,-	-	-
Ročník 1960	48,-	165,-	-	-
Ročník 1959	42,-	140,-	-	-
Ročník 1958	40,-	135,-	16,-	50,-
Ročník 1957	40,-	140,-	16,-	50,-
Ročník 1956	32,-	110,-	-	-
Ročník 1955	48,-	170,-	-	-
Ročník 1954	34,-	115,-	-	-
Ročník 1953	48,-	170,-	-	-
Ročník 1952	56,-	190,-	-	-
Ročník 1951	32,-	110,-	-	-
Ročník 1950	32,-	115,-	-	-
Ročník 1949	24,-	80,-	16,-	65,-
Ročník 1948	32,-	110,-	48,-	165,-
Ročník 1947	16,-	55,-	32,-	115,-
Ročník 1946	16,-	55,-	8,-	30,-
Ročník 1945	48,-	180,-	18,-	30,-
Let.,Nov. D, Sl	104,-	325,-	88,-	275,-

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky námetových emisií ★★ str.40)